

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1969. október 10.

bb. v. kiteljesedőben a magyar kultúra klasszikusainak arckép-
csarnoka - napjaink művésznagyságairól is portré-sorozat készül

i t f / h n é / i l l a

1969. október 10.

Irodalmunk és színházkulturánk arcképcsarnoka gazdagodott -
és teljessé vált - azzal a két új portré-gyűjteménnyel, amely most
jelent meg a képzőművészeti kiadó művelődéstörténeti sorozatában.

hat kulturhistoriai terület, a történelem, az irodalom, a
tudomány, a színészet, a képzőművészet és az éneki kiválóságai sze-
repelnek ebben a sorozatban: 18- 18 képet tartalmazó válogatásban.
Ötezer példányban készültek az egyes gyűjtemények, s különösen
a tanulóifjúság körében lettek népszerűvé. A levelezőlap formátu-
mú portrék / fényképek, illetőleg festményekről, metszetekről készi-
tett reprodukciók/ hátoldalán néhány mondatos lexikális ismerte-
tőket találhatunk, a legfontosabb életrajzi adatokkal, az életmű-
re vonatkozó tömör értékeléssel. Például Radnóti Miklós fényképen
ez áll: „költő és műfordító, a fasiszta elnyomás és az emberte-
lenség elleni tiltakozás nagyszerű lírikusa, ... aztán az értéke-
lés: „versei kora magyar és európai költészetének legjelentősebb
alkotásai /hetedik ecloga, levél a hitveshez, erőltetett menet./
a másik gyűjteményben Varsányi Iréntől Timár József-ig ível a szín-
pad jelesei sora, köztük olyan színésznagyságoké, mint Jávor-
pál, Gombaszögi Etta, Uray Tivadar, Kabos Gyula, Bajor Gizzi,
Törzs Jenő, Somlay Artúr, Csontos Gyula, Rátkai Márton.

/folyt.köv./

Al

- 1 -

bb. 1./ kiteljesedőben ... folyt./ il

a „hatmifaju,, arcképcsarnok rövidesen minden ágában teljes-
ső válik,, a közeli hetekben megjelenő utolsó képzőművészeti, il-
letőleg kétszer 18 képet tartalmazó történelmi gyűjteménnyel. a
kiadónál elmondták: fontolóra veszik, hogy a többnyire 1945-ig
terjedt sorozatokat a jövőben folytatják napjaink művészetének,
tudományának bemutatásával, annál is inkább, mivel az iskolai ok-
tatásban rendkívül hasznosnak bizonyult ez a képes szemléltető
eszköz./mti/

--

bb. 4. előkészítő tanfolyam felvételi vizsgára

1 fe/tr/11 la

1969. október 10.

a felsőfoku külkereskedelmi szakiskola áruforgalmi szaka fel-
vételi vizsgára előkészítő tanfolyamot indít azok számára, akik
az esti tagozaton szeretnék továbbtanulni. az előkészítő tanfolya-
mok tárgya: matematika és történelem, vagy politikai gazdaságtan.
a kurzusokra mindenekelőtt a külkereskedelmi vállalatok dolgozóí-
nak jelentkezését várják. a tanfolyam ez év november 10-én indul
és május 30-ig tart, heti két alkalommal. a jelentkezéseket ez
év október 25-ig írásban kell benyújtani a következő címre: buda-
pest 9. kerület ecseri ut 3. szám./mti/

--

bb. 11. újabb nevelőotthonok épülnek budapesten

1 hi/gg/11 la

1969. október 10.

a 13. kerületi róbert károly köruton még az idén megkezdik
egy 250-260 személyes nevelőotthon építését. a 18. kerületi ság-
vári uton levő szabadság-óvodás otthont 50 hellyel bővítik; a 11.
kerületi meszlényi uton szintén új intézmény építését tervezik
3-18 éves koru állami gondozottak számára./mti/

--

- 2 -

bb 2. vita-oratórium az irodalmi színpadon - illyés gyula ,, az
éden elvesztése,,, déry tiber: ,, szembesítés,,

1 fe/hné-ju la

1969. október 9-10.

az irodalmi színpadon - a budapesti művészeti hetek
alkalmából - október 16-án újabb oratóriumot mutatnak be. a premi-
erről szendrő ferenc, a színpad igazgatója elmondotta:
felkérőnkre illyés gyula megírta az éden elvesztése című

oratóriumot, amelyet egy öntevékeny vidéki együttes mutatott be,
s az felkeltette az egész ország figyelmét. rá egy évre déry
tiber szembesítés című oratóriumával választ irt erre. így szü-
letett egymásnak felelve egy vita-oratórium, ami visszamutat
a középkori misztérium-játékokra is. e két művet összetartozó
mondandóként mutatja be a színpad egy műsoron belül. mindkét mű
modern: az emberiség sorskérdését veti fel. a két műhöz szokolay
sándor komponált kísérőzenét kis kamarazenekarra és 16 tagu
kórusra. az oratóriumot keres emil, horváth ferenc, bozóky istván
és jancsó adrienne adja elő, léner péter rendezésében, köpeczi
bócz istván diszleteivel. /mti/

--

bb 8. magyar találmányok düsseldorfi bemutatója

1 sz/j-ju 1e la

1969. október 10.

a nikex nehézipari külkereskedelmi vállalat bevezette a
düsseldorfban október 13-tól 17-ig tartó légtisztítási nem-
zetközi szakkonferenciára, amelyet e témakörrel foglalkozó
kongresszussal kötettek össze. a szakmai kiállításon a nikex
bemutat több magyar szabadalmat, köztük a török-féle ipari légtisz-
tító berendezést, a savári-féle olajégőt, a b-4 típusu földgáz-
égőt. megismerteti az ugyancsak magyar szabadalmat képviselő
naszály-féle gázbefúvós acélgyártási módszert. kállit egy hut-
ladékégető kemencét és bemutatja az elektrofilter modelljét.

a légtisztítási kongresszuson magyar szakemberek is részt
vesznek és beszámolnak a levegőtisztításnál szerzett hazai tapaszt-
alatokról. /mti/

--

-3-

b3. hat iparág gyártmányai a sydney-i vásár magyar kiállításán

i sz/tr/um ie la

1969. október 10.

A Hungexpo rendezésében idén vesznek részt másodízben magyar kiállítóok ausztrália hagyományos nemzetközi vásárán, az október 16-tól 25-ig tartó sydney-i kiállításon. ezuttal 10 külkereskedelmi vállalat és 28 üzem 250féle terméket mutatják be. a vásár nemzetközi pavilonjának 370 négyzetméteres területén. az árulista igen változatos, szerszámgépektől kezdve az élelmiszerekig hat iparág legfontosabb gyártmányait reprezentálják majd a magyar ipart és mezőgazdaságot. a hungexpo-hoz érkezett legújabb jelentések szerint ausztráliában már kirakták a hat vagonnyi árut és megkezdték a pavilon beépítését.

a sydney-i vásáron két magyar szakmai napot tartanak; az egyiket az élelmiszeripar, a másikat pedig a szerszámgép-
ipar témaköréből. a magyar népművészeti áruk is nagy helyet kapnak a bemutatón, külön vonzó látványosságnak ígérkezik, hogy szabadi gyuláné személyében az egyik híres kalocsai pingálós asszony az ausztráliaiaknak is bemutatja majd tudását.

a vásár vendégeinek lehetővé tették azt is, hogy néhány magyar árucikket a helyszínen megvásárolhassanak. többek között hanglemezeket, könyveket és fűszer-paprikát árusítanak majd a sydney-i vásár magyar kiállítási részlegében. /mti/

b5. hermann ottó könyvtárának kötetei a miskolci muzeumban

vid/ká/um la

1969. október 10.

a miskolci hermann ottó muzeum megszerezte a nagy magyar természettudós könyvtárának mintegy félszáz kötetét. a könyvek részben hermann ottónak, részben feleségének munkái. köztük van „a madarak hasznáról és káráról”, írott könyv első kiadása, amelyet a szerző sajátkezűleg dedikált feleségének, a gyűjtemény ugyancsak első kiadásban örzi hermann ottó posthumus munkáját, az 1914-ben megjelent „magyar pásztorok nyelvkincse”, -t. a könyvtár érdekes darabja herman ottóné, született borosnyai katalin kéziratos versgyűjteménye.

az újabb szerzeményeket hermann otto emlékezumáá átalakított egykori lillafüredi házában, a „pelle-lak”, -ban kiállításon mutatják be a közönségnek. /mti/

- 4 -

b6. csemballóestek a zeneakadémia kistermében

i ot/gk-ju la

1969. október 10.

a barokk zene és a barokk hangszerek reneszánszának jegyében öt csemballóestre szóló bérletet bocsát ki az országos filharmonia. a koncerteket a zeneakadémia kistermében rendezik. a közreműködők között két világhírű művész, hans pischner és isola ahlgrimm képviseli az idősebb kösztályt, s kettőjük tanítványa a másik három előadó. elzbieta stefanska-lukowicz pischner növendéke volt berlinben, a fiatal pertis zsuzsa pedig ahlgrimmnél tanult bécsben. sebestyén jános, sokoldalú ismert művészünk, a legjobb magyar cembalista hagyományok folytatója mind a hangszer, mind az irodalom megismerése tekintetében sokat köszönhet tanárának barátjának, a nemrég elhunyt gát józsefnek is.

az egyes koncertek középpontjában bach leghíresebb csembalóművei szerepelnek, így például a kromatikus fantázia és fuga valamint a wohltemperiertes klawier, felcsendülnek híres francia szerzők művei is, köztük couperin álarcosbálja.

az első csembalóestet november 22-én elzbieta stefanska-lukowicz felleptével rendezik. /mti/

--

b10. színes lángmentes munkaruhákat gyártanak szegeden

vid/ká-ju la

1969. október 10.

a főként munkaruhák készítésére specializált szegedi ruhagyár „manekenjei”, az elmúlt hónapokban mintegy száz különféle munka- és védőruhát mutattak be az orszá minden részében. ezek a munkaruhák, amelyek anyagban, formában, színösszeállításban eltérnek a hagyományosaktól, megnyerték a felhasználók tetszését. a megrendelések alapján most több újdonság sorozatgyártását kezdték meg. a laboratóriumi, vagy üzemi dolgozóknak szánt ruhák olyan szintetikus anyagból készülnek, amelyek bizonyos vegyianyagokkal szemben ellenállóak, emellett változatos, pasztelt színűek, mások op-art mintásak. ilyen „op-art”, ruhákat férfiaknak is készítenek. munkavédelmi meggondolásból: a daruk körül, házgyárakban, építkezéseken, közlekedésben dolgozók ugyanis így feltűnnek és kevésbé érheti őket baleset. a szot munkavédelmi kutatóintézetével közösen kialakított lángmentes munkaruhák gyártását is megkezték a dunai vasmű, a csepel vas- és fémművek és más nagyüzemek dolgozói részére. /mti/

--

-5-

bb. 6. év végéig csaknem ezer új óvodai hely a fővárosban -
több segítséget várnak az üzemeiktől.

i hi/gg/il La

1969. október 9.

A fővárosban befejeződtek az óvodai felvételek. amint a fővárosi tanácsnál elmondták, a budapesti óvodások száma jelentősen 36.850, csaknem kétezerrel több a tavalyinál. a gyermekintézmények zsúfoltsága a tapasztalatok szerint a korábbihoz képest nem csökkent, - mintegy ötezer kérelmezőnek nem jutott hely -, s az elhelyezési gondokat csak részben enyhíti, hogy szeptember elsejére 630 hellyel bővült az óvodák befogadóképessége. a gyermekintézmények kihasználtsági foka egyes kerületekben különösen kedvezőtlen, így például a 2. kerületi Filér utcai és a Virágárok-i óvodában, vagy a Zuglóban levő Telepes utcai óvodában; rákoskeresztúron valamennyi intézménynél 130 százalékos a kihasználtság. az anyasági segélyben részesült szülők - akik közül eddig több mint 2500-an jelentkeztek - 1970 januárjától folyamatosan kérik gyermekeik óvodai felvételét. ez tovább növeli az intézmények zsúfoltságát, annak ellenére, hogy az év végéig elkészülő új óvodákban további, csaknem ezer gyermeknek lehet majd helyet biztosítani.

a budapesti gyermekintézmények hálózatának bővítését sürgetik a távlati demográfiai számítások is. 1975-ig például várhatóan újabb 15 000 gyermek intézeti elhelyezéséről kell majd gondoskodni, mert a budapesti óvodáskorúak mostani 46 000-es létszáma öt-hat év múlva körülbelül 70 000-re nő. a lakótelepi építkezések és a járulékos beruházások összefüggéseit figyelembe véve - hogy tudniillik ezer lakás után száz személyes óvoda a követelmény - a 15 00 óvodai helynek több mint a fele nagyjából biztosítottnak látszik, a további beruházásokat azonban a főváros semmiképpen sem lesz képes saját erőforrásaiból megvalósítani. ehhez az kellene - hangsúlyozzák az illetékesek -, hogy az üzemek, vállalatok saját fejlesztési alapjukból járuljanak hozzá az óvodák bővítéséhez, vagy esetleg a tanácsokkal közösen tartsanak fenn ilyen intézményeket./mti/

--

- 6 -

bb 9. fiatal művészek a szakmunkástanulók zenei műveltségéért

i ol/gg-ju La

1969. október 10.

az idén ősszel működésének 12. évét kezdte meg a zeneművészeti Szakszervezet Ifjúsági Bizottsága, amelynek egyik alapvető feladata, hogy megismertesse a szakmunkástanulókat a komolyzene szépségeivel. ebben a nemes munkában a ma még főiskolai hallgatók épp olyan lelkesedéssel vesznek részt, mint a már végzett és a dobogókról ismert művészek.

a bizottság az elmúlt évek eredményeként könyveli el, hogy munkája nyomán jelentősen emelkedett az ifjú munkások zenei műveltségének szintje és megnövekedett kulturális igényük is. mivel hazánkban ma már nagyon sok az érettségizett szakmunkás tanuló és jelentősen emelkedett az utóbbi években az intézetek oktató munkájának a színvonala is, a kezdetben alkalmatlanul összeállított műsorokat felváltották a szakmunkásképzés nevelési terveihez jól alkalmazkodó, előre kidolgozott tematikájú műsorszorozatokkal. az első év öt előadása például a zenei alapismereteket tartalmazza, a második évben pedig a vonós-fúvós hangszerekkel, az opera műfajával és klasszikus tánczenével ismertetik meg a hallgatóságot.

a bizottságnak a fővárosi művelődési házzal közös - immár többéves hagyománnyal rendelkező - akciója a munkásszállásokon végzett zenei nevelőmunka. erről szocialista szerződés is készült./mti/

--

bb 12. a legfelsőbb bíróság felülvizsgálta polgári kollégiumi állásfoglalásait

i bc/tr-ju La

1969. október 10.

a legfelsőbb bíróság polgári kollégiuma felülvizsgálta összes eddigi állásfoglalásait. ez azért vált szükségessé, mert az állásfoglalások száma nagymértékben megnőtt, s egyre nehezebben lehetett bennük eligazodni. egy részük a gazdasági és a társadalmi viszonyok változása következtében meghaladottá is vált. így bizonytalanság keletkezett a tekintetben, hogy milyen állásfoglalások vannak hatályban. illetőleg, hogy az idők folyamán milyen módosítások következtek be.

/ folyt. köv./

✍

-7-

bb 12. / a legfelsőbb ... 1. folyt./-ju

a felülvizsgálat eredményeként az állásfoglalások száma a réginek mintegy a negyedére csökkent. a legfelsőbb bíróság összesen 355 állásfoglalását tartott - a szükséges módosításokkal és kiegészítésekkel-hatályban. ezeket jogágak - polgári jog, családjog, munkajog, stb. - szerint csoportosítva és új számmal ellátva teszi közzé. a nyomdai munkák már folyamatban vannak, s a kiadvány rövidesen a jogalkalmazók kezébe kerül.

a legfelsőbb bíróság - a hatályban tartott állásfoglalásokkal együtt - közzé teszi a polgári jogalkalmazással kapcsolatos három irányelvét, valamint a még hatályban levő 18 polgári elvi döntését is. a polgári jogalkalmazást érintő összes hatályos elvi állásfoglalásoknak egy kötetben való közzététele nagy segítséget nyújt a jogalkalmazó munkájához, s jelentősen hozzájárul a társadalmi fejlődést elősegítő hivatott ítélkezési gyakorlat egységének biztosításához. /mtl/

-8-

bb. 13. jugoszláv és francia licenc alapján gyártott gépek a kukoricabetakarításnál

1 jf/tr/gy/la

1969. október 10.

az agrotársulat az idei kukoricabetakarítási szezonra a korábbi éveknél jóval változatosabb gépparkot biztosított. amint a tröszt-illetékesei az mti munkatársának elmondták, az ellátásban azért sincs említésre méltó fennakadás, mert 1968-hoz képest idén legalább 15-20 százalékkal több berendezést biztosítottak a mezőgazdasági üzemek számára.

ezekben a napokban már egész sor újabb hazai és külföldi berendezést alkalmaznak a kukoricatáblákon. a jugoszláv licenc alapján gyártott zmaj gépből - amely törli és fosztja a csövet - összesen 480 darabot rendeltek az üzemek, a szállítmány legnagyobb részét már át is vették a gazdaságok. a zmaj-konstrukció egy másik változata - ez már nemcsak törli, hanem morzsolja is a kukoricát - szintén sikerre számíthat a termelők körében. a típusból 50 áll az üzemek rendelkezésére. az szk 4-es kombájnokhoz csatolható négy soros adapterekből 420 segíti a betakarítást. a kombájnokhoz további 440 faun-típusú adaptert állítottak elő a mezőgazdasági gépjavító vállalatok. ezeket a gépeket valóságban szétkapkodták a gazdaságok beszerzői. a francia licenc alapján készített braud mintájú betakarító adapterből 320 darabos rendelése van az agrotársulatnak. a gépeket némi késedelemmel szállította a budapesti mezőgazdasági gépgyár, ezért a gazdaságok csak közvetlenül a munkába állítás előtt vehetik át a hiányzó egységeket.

idén tovább javult a kukoricabetakarítás gépesítésének az aránya. a szakemberek szerint ezen a téren - ugyanugy, mint a gabona betakarításánál - többéves fejlesztéssel fokozatosan alakítják majd ki a fizikai munkát helyettesítő gépparkot. /mtl/

bb. 14. vb-ülés a 17. kerületben

t gj/j/gy/la

1969. október 10.

hogyan gazdálkodnak a 17. kerületi tanács szakigazgatási szervei, valamint a kerületben levő intézmények? - ezt a témát tárgyalta meg pénteken a 17. kerületi tanács végrehajtó bizottsága. megállapította: az osztályok és az intézmények célja szerint használták fel kiadási kereteiket, gazdálkodásukat a takarékoság jellemezte. a vizsgálat negatív tapasztalata volt ugyanakkor, hogy a pénzügyi nyilvántartó könyvek hiányosak.

/folyt. köv./
8.21/an

- 9 -

8/5

bb. 14. /vb-ülés.... folyt./ gy

a napközi otthonokban például pontatlanul állapítják meg a gyermekek napi étkezésének térítési díjait, az iskolák pedig a különböző szemléltető eszközöket, szerszámaikat úgy adják át egymásnak, hogy annak nyoma sincs a kimutatásokban.

a végrehajtó bizottság utasította érintett szakigazgatási szerveit; következetesen és rendszeresen ellenőrizték a gazdálkodást, a gazdálkodással összefüggő nyilvántartások vezetését és szigorúan lépjenek fel a társadalmi tulajdon megkárosító ellen.
/mti/

bb. 15. megyénként változik a borszőlő és a must átvételi ára - a szüret eddigi tapasztalatai

i jf/tr/gy/la

1969. október 10.

október második hetében a hazai borvidékeken az utolsó szakaszba érkezett a szüret. a gyümölcsérésére az elmúlt két hét időjárása igen kedvező volt, emiatt számos gazdaság visszafogta a szőlőszedés tempóját. az agronómusok ugyanis arra számítottak, hogy a napsütéses idő tovább javítja majd a cukorfokot.

a szüret eddigi tapasztalatai azt igazolják, hogy a pincegazdaságok idei irányirai a homoki szőlőterületeken 14-17 százalékkal alacsonyabbak az elmúlt évinél. az árcsökkenést részben a kereslet csökkenésével magyarázzák, részben pedig azzal, hogy a korábban leszüretelt homoki szőlők cukorfoka eléggé alacsony volt. emiatt a magyar állami pincegazdaság több üzeme 15-ről 13-ra módosította az átvehető must cukorfokának alsó határát. az egyes megyék között az alapárakban is jelentős az eltérés. /az alapárakat különben szeptember eleje óta háromszor is módosították./ az alapár-differencia a legjelentősebb pest és bács-kiskun megye között. a 15-16 cukorfokos vegyes borszőlőért bács-kiskun megyében az átvevő vállalat október elején 3,70 forintot fizetett kilogrammonként, ugyanezért az árúért pest-megyében kilogrammonként csak 3,35 forintot kaptak a termelők. a 15-16 cukorfokos, nagyüzemektől felvásárolt must ajánlata bács-kiskun megyében literenként 25 fillérrel volt alacsonyabb pest megyéhez képest.

a történelmi borvidékeken jól fizetnek a kitűnő minőségű mustok. az eddigi tapasztalatok szerint a felvásárló vállalatok - figyelembe véve az érintkezéseket - előnyben részesítik a jófajtájú, kitűnő minőségű termést./mti/

8.28/an

- 10 -

bb. 16. sátoraljajhely új exportja: előregyártott alpesi faházakat szállítanak a szovjetunióba

vid-ká/gy/la

1969. október 10.

a sátoraljajhelyi falpari ktsz az idén új üzemház építését kezdi meg. az ötmillió nyolcszáz ezer forintos beruházás felhasználásával készülő négycsarnokos üzemrész költségeit a szövetkezet fejlesztési alapból, bankhitelből és az okisz juttatásból fedezi. a jövő év második felében két csarnokban már megkezdik az erdért típusu faházak gyártását, amelyek iránt igen nagy a kereslet. az előregyártott, időálló és tartós faelemekből - csavaros kapcsolással - tetszetős nyári nyaralóházak, üdülők, motelek és munkásszállások szerelhetők össze. a szövetkezet jövőre első ízben nagyobb exportfeladatokat is teljesít. szovjet rendelésre mintegy kilencmillió forint értékben száz egyemeletes alpesi típusu faház összeállításához elegendő elemet gyártanak. ugyanakkor hazai értékesítésre csaknem háromszáz nyaralóházat készítenek./mti/

bb. 17. 350 őzbak terítéken

vid-ká/gy/la

1969. október 10.

bár az őszi nagy vadászat csak október elején kezdődött, a hajdusági vadásztársaságok területén az elmúlt hónapokban a sejtetések során háromszázötven őzbak került terítékre. az új telepítésű ligetekben is otthont találtak a gyors lábú állatok, számukat legalább ötezerre becsülik a hortobágy környékén, valamint a debreceni és bihari erdőkben. a tervszerű vadgazdálkodás következtében tovább gyarapodott az apróvad állomány is. a hajduság 30 vadásztársaságának több mint ezer puskása az idei szezonban 19 ezer fácánt és 13 ezer nyulat ejtett el. ezenkívül kétezer fácánt és csaknem tízezer nyulat hálókkel élve fogtak be./mti/

bb. 18. ujjaépítik ózd város vízelosztó hálózatát

vid-ká/gy/la

1969. október 10.

a borsodi regionális vízrendszer - az új lázbérci hegyvidéki tározó feltöltése és a bán pataki tisztítómű bővítése után - 1971-től naponta 12 ezer köbméter ivóvizet szolgáltat majd csupán ózd városának. az ipari település 40-50 évvel ezelőtt épült elosztóhálózata azonban már nem felel meg a követelményeknek. ezért a borsod megyei vízművek vezető megbízást adtak a budapesti mélyépítési tervező vállalatnak, hogy készítsenek tanulmánytervet a vízálózat kicserélésére. a tanulmány ózd várossá alakulásának 20. évfordulójára készült el, s megvalósításával a település minden részébe egyenletes nyomással juttathatják el az ivóvizet. a rekonstrukció során a kohászvárosban - többek között - 40 kilométer hosszú új csővezetékot fektetnek le, mintegy 2 250 köbméter víz tárolására 8 vasbetonmedencét és 4 áttemelő telepet építenek. a munkákat a negyedik ötéves tervben kezdik meg./mti/

8.34/an

- 11 -

bb 19. a petőfi hidról a dunába zuhant egy tehergépkocsi

gk b xh -cz

1969. október 10.

néhány nappal az árpád-hídi baleset után pénteken reggel ismét tehergépkocsi zuhant a hidról a dunába. a XXI. kerületi duna mezőgazdasági tsz öttonnás tehergépkocsija, amelyet váradi István 37 éves gépkocsivezető vezetett, 6.30 órakor a petőfi-hídon budáról péstre menet eddig még ismeretlen körülmények közt áttért a menetirány szerinti baloldalra és tehergépkocsijával áttörve a hid korlátját a dunába zuhant. a vezetőfülkében a gépkocsivezetőn kívül utasként tartózkodott Halász István 39 éves kocsikísérő és Reichenbach Imre 37 éves rakodómunkás, budapesti lakosok. a gépkocsi a dunába azonnal elmerült. váradi Istvánnak és Halász Sándornak sikerült a járműből kimenekülnie, és mindkettőjüket a boráros téri hidépítő vállalat mentőhajója kiementette. Reichenbach Imre azonban elmerült és feltehetően a dunába fulladt. a baleset körülményeinek vizsgálatát a rendőrség a műszaki szakértők bevonásával folytatja./mti/

--

bb 20. a mahart közli,

gk bh -cz

1969. október 10.

hogyan a rendkívül alacsony vízállásra való tekintettel munkaszünet előtti és munkaszüneti napokon Budapest bem térről surányig közlekedő személyhajó-járatait véglegesen beszünteti. a fenti vonalon a hajó 11-én és 12-én már nem közlekedik./mti/

--

bb 21. a lottó nyerőszámai:

mm bh -cz

1969. október 10.

a sportfogadási és lottóigazgatóság közlése szerint szegváron a községi művelődési otthonban megtartott 41. heti lottósorsoláson a következő számokat húzták ki:

24, 44, 60, 64, 79.

/mti/

--

10.53 bh

- 12 -

10.53

bb 22. befejeződött a vizsgálat a bodrogolaszi ételmérgezés ügyében

vid/ká bh -cz

1969. október 10.

a borsod megyei közegésszég- és járványügyi állomás az érdekelt intézményekkel közösen befejezte a vizsgálatot a szeptember 25-én, a máv bodrogolaszi fiúnevelő otthonában történt fertőző vérhas megbetegedések ügyében. mint arról hírt adtunk, több mint százan betegedtek meg. a járvány robbanás-szerűen tört ki, de enyhe lefolyású volt, s valamennyi beteg meggyógyult. a zárítatot azonban fenntartják az utolsó kontrollvizsgálatig.

a járvány terjedését megakadályozta, s eredményes leküzdését elősegítette, hogy a borsod megyei köjál azonnal zárlatot rendelt el, a fertőzötteket elkülönítették, az épületet fertőtlenítették, s a betegeket azonnal orvosi kezelésbe vették.

a vizsgálat megállapította, hogy noha szándékos gondatlanság nem történt, a konyha szolgálatban lévő dolgozóit mulasztás terhelte. a kötelező ételmintát nem tették félre a gyermekeknek felszolgált madártejből. „kizárásos”, alapon valószínűsíteni lehet, hogy ez okozta a tömeges dizentériát.

a borsodmegyei köjál javaslatot tett az akkor szolgálatban volt konyhai dolgozók felelősségre vonására./mti/

--

bb 23. üzletfosztogatókat ítéltek el

t bc/tr bh -cz

1969. október 10.

fiatalemberek sorozatos bűncselekményei ügyében ítélkezett pénteken a központi kerületi bíróság. az ügyben felelősségre vont személyek többsége fiatalok, valamennyien VII. kerületi lakosok, s az almási téren ismerkedtek meg. egyesek ellen már korábban is folyt eljárás a fiatalokúak bírósága előtt, s fel-függesztett szabadságvesztésre ítelték őket, illetve javító-intézeti nevelésüket próbára bocsátásukat rendelték el. a galéri tagjai egymással szövetkezve, részben bünszövetségben és folytatólagosan követték el a bűncselekmények sorozatát. a főváros területén különböző áruházakból iparcikkeket, élelmiszereket árusító üzletekből vásárlást színelve több mint százézer forint értékű cikket tulajdonítottak el. vikenházakat is feltörték, onnan is jelentős értékű holmit vittek el. sóskuton behatoltak egy pincébe, használati tárgyakat emeltek el, idogáltak, s 12 hektoliter bort klengedtek a földre. többen a banda egyik leánytagja ellen erőszakot követtek el.

/folyt.köv./

- 13 -

12.46/an

12.50

bb 23. /üzletfosztogatókat ... 1. folyt./ bh

a bíróság rusz zoltánt négy évi és nyolchónapi, p. györgyöt négyévi, varga lászlót három évi és tizhónapi, b. attilát, h. imrét és sz. józsefet két és félévi, b. pétert kétévi és k. mihályt másfél évi, k. tibort tizhónapi szabadságvesztésre ítélte. társaik közül többeket felfüggesztett szabadságvesztésre ítelt, vagy javítóintézeti nevelésüket rendelte el, másokat bírói megrovásban részesített, illetve próbára bocsátott.

p. györggyel szemben elrendelte korábbi egy évi és négyhónapi, varga lászlóval szemben tizhónapi felfüggesztett szabadságvesztésének végrehajtását is./ mti/

..-

bb 24. időjárásjelentés

gk bh -cz

1969. október 10.

a meteorológiai intézet jelenti 1969. október 10-én, pénteken 13 órakor:

tovább tart a szép őszi idő

az óceán felől áramló különböző hőmérsékletű és nedvességtartalmu légtömegek elsősorban skandináviát, majd a szovjetunió európai területeit érinti. vonulása során változékony, szeles, esős időjárást okoz. kontinensünk más vidékein változatlanul tovább tart a csendes, a reggeli órákban párás, ködös, napközben pedig napos idő.

házánkban csütörtökön folytatódott a napsütéses, kellemes idő. a kora délutáni órákra általában 16-20 fokig melegedett föl a levegő. a hajnali órákban főként az északi megyékben helyenként 0 fok, vagy annak közelében volt a hőmérséklet, máshol 2-7 fokig hült le a levegő. több helyről gyenge talajmenti fagyot jelentettek. délelőtt a reggeli ködök megszűnése után folytatódott a napos, száraz idő, a hőmérséklet 11 órakor 14-17 fok között váltakozott.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 11.6 fok volt, 1 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 18 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 772 milliméter, mérsékeltén sülyedő irányzatú.

várható időjárás szombat estig: reggeli és esit órákban párás, helyenként ködös, napközben derült, száraz idő. éjszaka gyenge legáramlás, nappal időnként kissé megélénkülő, változó irányú szél. helyenként talajmenti fagy. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 2-7 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 20 fok körül.

a duna vizállása budapestnél 120 centiméter./mti/

..-

12.53/an

12⁰⁰/₂₀

bb. 26. légszennyezési szolgálatot szerveznek a neviki-nél - befejeződött a vegyipari szakemberek konferenciája

vid-kz/gy/cz

1969. október 10.

barta éva, az mti munkatársa jelenti:

pénteken befejeződött veszprémben a levegő- és vízszennyezésének mérésével és tisztításával foglalkozó háromnapos konferencia. a megjelent több mint 200 szakember és kutató 15 előadást hallgatott meg. az előadók többsége a nehézipari kutató intézet és a fűzfői nitrokémiai ipartelepek új módszereiről, kezdeményezéseiről számolt be.

a nehézipari minisztérium megbízásából két és félévvel ezelőtt kezdte meg a nehézipari kutató intézet a lég- és vízszennyezéssel kapcsolatos kutatásokat. felmérések alapján megállapították, hogy a termelés volumenéhez viszonyítva a szennyezés mértéke legalacsonyabb a szerves profilu üzemekben, így a nitrogéniparban, és a legmagasabb, a vegyes szerves profilu ipari létesítményeknél, köztük a növényvédőszer és gyógyszergyárakban. tapasztalataikat összegezve elmondták, hogy a technológiák tökéletesítésével és fokozott munkafegyelemmel 30-40 százalékkal csökkenthető a vegyipari üzemek szennyezése.

a tanácskozáson beszámoltak azokról az új műszerekről és első alkalmazásukról, amelyeket a neviki szakemberei konstruáltak. köztük rendkívül értékesnek ítélték a jelenlevők az ammónia-élező készüléket, amely félperc alatt kimutatja, a szennyvízbe került ammónia mértékét és ezzel figyelmeztet az esetleges üzemzavarokra is. készítettek továbbá egy olyan műszert is, amely a robbanásveszélyes gázok felhalmozódását jelzi, szükség esetén riaszt és automatikusan leállítja az egész technológiát. az ugynevezett gázhatár értékjelző berendezést rövidesen sorozatban gyártja a fővárosi finommechanikai vállalat. bejelentették, hogy központi finanszírozással megkezdtek a légszennyezési szolgálat szervezését a neviki-nél. a szolgálat műszerautója a helyszínen végzi majd a méréseket. a fűzfői nitrokémia képviselői beszámoltak arról a csaknem 10 éves munkáról, amely a gyárból kikerülő szennyvizek tisztítását a környező üdülőtelep és balaton védelmét szolgálja. erre a célra önálló kutató laboratóriumot hoztak létre. megszervezték az ellenőrző szolgálatot, állandóan figyelik a szennyezés mértékét az üzemeken belül és a környező szántóföldeken elhelyezett mérőműszerekkel 10 kilométeres körzetben. több rendkívül szennyező anyag gyártását beszüntették. tizennégy millió forintos beruházással biológiai derítőt építettek. ez naponta 2 000 köbméter vizet tisztít meg a szerves anyagoktól./mti/

..-

13.35/gy

- 15 -

13⁴⁰/₂₀

bb 23. /üzletfosztogatókat ... 1. folyt./ bh

a bíróság rusz zoltánt négy évi és nyolchónapi, p. györgyöt négyévi, varga lászlót három évi és tizhónapi, b. attilát, h. imrét és sz. józsefet két és félévi, b. pétert kétévi és k. mihályt másfél évi, k. tibort tizhónapi szabadságvesztésre ítélte. társak közül többeket felfüggesztett szabadságvesztésre ítelt, vagy javítóintézeti nevelésüket rendelte el, másokat bírói megrovásban részesített, illetve próbára bocsátott.

p. györggyel szemben elrendelte korábbi egy évi és négyhónapi, varga lászlóval szemben tizhónapi felfüggesztett szabadságvesztésének végrehajtását is./ mti/

bb 24. időjárásjelentés

gk bh -cz

1969. október 10.

a meteorológiai intézet jelenti 1969. október 10-én, pénteken 13 órakor:

tovább tart a szép őszi idő

az óceán felől áramló különböző hőmérsékletű és nedvességtartalmu légtömegek elsősorban skandináviát, majd a szovjetunió európai területeit érinti. vonulása során változékony, szeles, esős időjárást okoz. kontinensünk más vidékein változatlanul tovább tart a csendes, a reggeli órákban párás, ködös, napközben pedig napos idő.

házánkban csütörtökön folytatódott a napsütéses, kellemes idő. a kora délutáni órákra általában 16-20 fokig melegedett föl a levegő. a hajnali órákban főként az északi megyékben helyenként 0 fok, vagy annak közelében volt a hőmérséklet, máshol 2-7 fokig hűlt le a levegő. több helyről gyenge talajmenti fagyot jelentettek. délelőtt a reggeli ködök megszűnése után folytatódott a napos, száraz idő, a hőmérséklet 11 órakor 14-17 fok között váltakozott.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 11.6 fok volt, 1 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 18 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 772 milliméter, mérsékeltensúlyedő irányzatú.

várható időjárás szombat estig: reggeli és esit órákban párás, helyenként ködös, napközben derült, száraz idő. éjszaka gyenge légáramlás, nappal időnként kissé megélénkült, változó irányú szél. helyenként talajmenti fagy. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 2-7 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 20 fok körül.

a duna vízállása budapestnél 120 centiméter./mti/

- 14 -

12.53/an

12⁰⁰/₂₀

bb. 26. légszennyezési szolgálatot szerveznek a neviki-nél - befejeződött a vegyipari szakemberek konferenciája

vid-kz/gy/cz

1969. október 10.

barta éva, az mti munkatársa jelenti:

pénteken befejeződött veszprémben a levegő- és vízszennyezésének mérésével és tisztításával foglalkozó háromnapos konferencia. a megjelent több mint 200 szakember és kutató 15 előadást hallgatott meg, az előadók többsége a nehézipari kutató intézet és a fűzfői nitrokémiai ipartelepek új módszereiről, kezdeményezéseiről számolt be.

a nehézipari minisztérium megbízásából két és félévvel ezelőtt kezdte meg a nehézipari kutató intézet a lég- és vízszennyezéssel kapcsolatos kutatásokat. felméréseik alapján megállapították, hogy a termelés volumenéhez viszonyítva a szennyezés mértéke legalacsonyabb a szerves profilu üzemekben, így a nitrogéniparban, és a legmagasabb, a vegyes szerves profilu ipari létesítményeknél, köztük a növényvédőszer és gyógyszergyárakban. tapasztalataikat összegezve elmondták, hogy a technológiák tökéletesítésével és fokozott munkafegyelmel 30-40 százalékkal csökkenthető a vegyipari üzemek szennyezése.

a tanácskozáson beszámoltak azokról az új műszerekről és eszköz alkalmazásokról, amelyeket a neviki szakemberei konstruáltak. köztük rendkívül értékesnek ítélték a jelentevők az ammónia-elmező készüléket, amely félperc alatt kimutatja, a szennyvízbe került ammónia mértékét és ezzel figyelmeztet az esetleges üzemzavarokra is. készítettek továbbá egy olyan műszert is, amely a robbanásveszélyes gázok felhalmozódását jelzi, szükség esetén riaszt és automatikusan leállítja az egész technológiát. az ugynevezett gázhatár értékjelző berendezést rövidesen sorozatban gyártja a fővárosi finommechanikai vállalat. bejelentették, hogy központi finanszírozással megkezdtek a légszennyezési szolgálat szervezését a neviki-nél. a szolgálat műszerautója a helyszínen végzi majd a méréseket. a fűzfői nitrokémia képviselői beszámoltak arról a csaknem 10 éves munkáról, amely a gyárból kikerülő szennyvizek tisztítását a környező üdülőttelep és balaton védelmét szolgálja. erre a célra önálló kutató laboratóriumot hoztak létre. megszervezték az ellenőrző szolgálatot, állandóan figyelik a szennyezés mértékét az üzemben belül és a környező szántóföldeken elhelyezett mérőműszerekkel 10 kilométeres körzetben. több rendkívül szennyező anyag gyártását beszüntették. tizennégy millió forintos beruházással biológiai derítőt építettek. ez naponta 2 000 köbméter vizet tisztít meg a szerves anyagoktól./mti/

..

13.35/gy

- 15 -

13⁰⁰/₂₀

bb 25. Léggömbposta gyöngyösről kolozsvárra

vid- ká an - cz

1969. október 10.

a gyöngyösi szüret ünnepeinek alkalmával a heves megyei iparcikk kiskereskedelmi vállalat nyereségjutalványokkal felszerelt léggömböket bocsátott a magasba. Most romániából értesítés érkezett arról, hogy az egyik léggömb kolozsvár közepén ért földet. A hosszú utat megtett léggömböt, - a kétszáz forintos utalvánnyal együtt - egy román kislány találta meg. A vállalat vezetői a jutalmat máris postára adták a szerencsés kislány címére.

/mti/

--

bb. 27. jubiláris üzemegészségügyi ankét a textileseknél

t ms/mm/gy/cz

1969. október 10.

a textilipari dolgozók szakszervezete székházában immár 1958 óta évente tudományos ankétokon vitatják meg a textilipar üzemegészségügyi problémáit, a dolgozók egészségvédelmének időszerű kérdéseit. az ankétok eredményeként jelentős fejlődés következett be a textilipari üzemek egészségügyi helyzetében, minthogy az ott elhangzott tudományos megállapítások megnövelték az érdeklődést az üzemegészségügy iránt az illetékes gazdasági és szakszervezeti vezetők körében. többek között új szakrendelő épült a pápai textilgyárban, a szegedi textilgyár rendelójében pedig audiológiai szűrőállomást rendeztek be a textilipari dolgozók egyik tipikus megbetegedésének, a zajártalomnak csökkentése, a súlyosabb károsodások megelőzése érdekében. külföldön is felfigyeltek a goldberger gyárban működő pszichológiai laboratórium munkájára. nemsokára megkezdik a győri textilgyár új szakrendelőjének építését, amely a textilipar első munkaegészségügyi intézeteként működik majd és 12 ezer dolgozót részesít egészségügyi ellátásban. a mozgásszervi betegek eredményesebb gondozása és kezelése érdekében két ízben rendeztek reumatológiai továbbképzést a szakszervezet hévizi gyógyüdülőjében, főfoglalkozású üzemi orvosok részére.

a 10. jubiláris üzemegészségügyi ankétot pénteken a szakszervezet székházában vég léaszló, a pamutnyomóipari vállalat vezérigazgatója, a textiles szakszervezet elnökségi tagja nyitotta meg. napirendjére a textil-munkások munkakörülményei és megbetegedéseik közötti összefüggések problémáját, a rehabilitáció, az üzemi gondozás kérdését, továbbá a fiatalok és a vészesegények szűrővizsgálatait tűzték. dr. gál györgy, az mszmp központi bizottságának osztályvezetőhelyettese, az orvostudományok kandidátusa bevezető előadásában áttekintést adott a textilipari dolgozók élet- és munkakörülményeinek, szociális helyzetének egészségi állapotukra gyakorolt hatásáról. vázolta az e téren külföldön folytatott tudományos kutatások főbb irányait is.

/folyt. köv./

- 16 -

14.39/an *he 11*

bb. 27. /jubiláris.... 1. folyt./ gy

előadás hangzott el arról, hogy a munka termelékenységének emelésében az új technológiákon kívül nagyon lényeges az emberi tényezők - egészségügyi alkalmasság, munkahelyi klíma, pszichikai és szociális körülmények, munkaszervezés, vezetés, stb. - szerepe is. nagy érdeklődés fogadta a mozgásszervi betegek gyógyüdültetéséről szóló beszámolót. a hévizi beutalásokat ugyanis a textileseknél külön orvosi vizsgálat előzi meg, amelynek során kiszűrik az olyan betegeket, akikre a kezelés veszélyes, káros lehet. ezt támogatja a kezelőorvosok munkáját is és ennek köszönhető, hogy a magas vérnyomásos betegek közül beutaltak is egészségi károsodás nélkül kezelhető mozgásszervi megbetegedéseiket, sőt a pihenés, környezetváltozás vérnyomásukra is jótékonyan hatott.

/mti/

bb 29. végetért a 11. magyar levegőtisztasági konferencia

t tz/mm je bh -cz

1969. október 10.

pénteken a 11. magyar levegőtisztasági konferencia második napján hangzott el többek között dr. kiss dénes kandidátus, c. egyetemi tanár előadása arról, hogyan járul hozzá a vegyipar a levegő szennyezéséhez, és miképpen lehetne ez ellen védekezni.

elmondta többek között, hogy egy évenként százezer tonna kénsavat gyártó üzemből naponta tíz tonna kéndioxid, 150 ezer tonna salétromsav előállításakor pedig naponként tíz tonna nitrogéndioxid jut a levegőbe. a nagyobb gyógyszergyárak minden nap körülbelül egy tonna sósavgázzal és másfél tonna kéndioxiddal rontják a levegőt.

a vegyiparnak ezektől a káros „melléktermékeiktől”, természetesen igyekeznek kímélni a lakosságot, és erre többféle lehetőség is van. ezért emeli fel évente 30 ezer tonna kén oxidációs termékeit a százhatombattal dunamenti erőmű kéménye kétszáz méter magasra, ahonnan ezek a szennyező anyagok az ember, az állat és a növényzet életének szintjére már csak igen erősen felhígítva szállingóznak le. másutt a kéményeken keresztül távozó égési termékek átáramlásának a sebességét növelik, sokfelé elégetik, vagy ártalmatlan vegyületekké alakítják át a káros anyagokat.

dr. holló dénes, a kelenföldi hőerőmű beruházási főelőadója a levegőnek a lakásfűtés által okozott szennyeződéséről közölt érdekes adatokat. ezek szerint a tavalyi fűtési idényben budapestben a magánlakások fűtésére a levegőt erősen szennyező szilárd tüzelőanyagokból, tehát fából, szénből, brikettből és a kokszból együttvéve több mint 1,7 millió tonnát, a levegőtisztaságban nem „bűnös”, szénhidrogének közül pedig az olajból nem egészen 18 ezer tonnát, gázból 47 millió köbméternél kevesebbet égettek el.

/folyt. köv./

- 17 -

14.25 bh *he 11*

bb 29. /végetért ... 1. folyt./ bh

ez azt bizonyítja, hogy a háztartások még mindig elsősorban többségében használják a füsttermelő szilárd tüzelőanyagokat. ezzel szemben kelenföldi hőerőmű éppen ezért lett néhány év alatt a főváros egyik ilyen szempontból „legártatlanabb, üzemévé, mert fogyasztása a szilárd tüzelőanyagokból csak 204 ezer tonna, fűtőolajból 30 ezer tonna, földgázból pedig 127 millió köbméter. ezt az arányt kellene megközelíteni a magánlakások fűtésénél is.

a lakások helytelen fűtésére visszavezethető levegőtartás ellen csak széleskörű társadalmi összefogással lehet eredményesen küzdeni. eszközként fel kell használni a különböző ismeretterjesztő kiadványokat, oktatófilmeket, tanfolyamokat stb. - szögezte le dr. holló dénes.

a tanácskozás záró előadásában román istván, a kelenföldi hőerőmű igazgatója ismertette azokat az erőfeszítéseket, amelyeket az energiagazdálkodási tudományos egyesület aerosol-szakosztálya tett az utóbbi években a levegő tisztaságáért. /mti/

--

bb 28. kiállítás a tanácsköztársaság építészetéről

t sb/gk je bh -cz

1969. október 10.

a tanácsköztársaság építészetéről rendezett kiállításával először lépett a nyilvánosság elé az országos műemléki felügyelőség keretén belül nemrégiben megalakult magyar építészeti múzeum - mondotta pénteki sajtótájékoztatóján dr. borsos béla, a múzeum vezetője. a téma kiválasztását nemcsak a magyar tanácsköztársaság jubileuma tette időszerűvé, hanem az is, hogy hangsúlyozottan figyelmeztessen a közelmúlt magyar építészetének kallódó dokumentumaira, megsemmisülésük veszélyeire. a tanácsköztársaság 133 nap alatt monumentális építészeti műveket nem alkotott, de az építészeti igazgatás és a műszaki felsőoktatás átszervezését célzó elképzeléseivel, intézkedéseivel széles távlatokat nyitott. építésügyi reformjainak gazdag örökségét a felszabadulás után sikerült megvalósítani. ennek megfelelően a szombaton nyitott kiállítás mintegy 30 tablója - a múzeumok, levél- és tervtárak eredeti okmányaival, rajzaival és fényképeivel - az előzmények és a következmények érzékeltetésével egyetemben mutatja be a tanácsköztársaság építészetét.

a kulturális kapcsolatok intézetének dorottya utcai bemutatótermében megrendezett kiállítás két héten át naponta délelőtt 10 órától délután 6 óráig várja a látogatókat. /mti/

--

- 18 -

14.43 bh ke 169

bb 30. átmeneti vízkortátozás a xii. kerület egy részén

szb -cz

1969. október 10.

a fővárosi vízművek értesíti a lakosságot, hogy október 14-én, kedden a xii. budakeszi uton hálózat összekötési munkákat végez. a munka reggel 7 órakor kezdődik és előreláthatóan szerdán, 15-én reggel 7 óráig tart.

ebben az időpontban a vízművek a vízszolgáltatást csak csökkentett mértékben tudja fenntartani, a xii. budakeszi ut, árnyas u, remete u, csiga u, zugligeti u, ii., kuruclesi u, széher u, lipótmezei u, vöröshadsereg u, ördögárok u, nagy-rét u, nagykovácsi u. és budapest határa által körülrárt területen.

a vízművek kéri az érintett terület lakosságát, hogy ebben az időpontban a vízfogyasztást lehetőleg minimálisra csökkentse és az elkerülhetetlenül szükséges víztárolást a munka megkezdése, azaz 14-én, kedden 7 óra előtt végezze el. /mti/

--

bb 31. cseterki lajos látogatása a fővárosi elektromos műveknél

k hi gk szb -cz

1969. október 10.

cseterki lajos, az elnöki tanács titkára, a központi bizottság tagja látogatást tett a fővárosi elektromos műveknél. megtekintette az üzemet, beszélgetett a dolgozókkal, majd aktív érdeklődéssel tájékoztatta a résztvevőket a kül- és belpolitika időszerű kérdéseiről. meglátogatta a xiii. kerületi pártbizottságot, s beszélgetést folytatott a pártbizottság vezetőivel. a látogatáson részt vett gérnyi kálmán, a budapesti pártbizottság osztályvezetője és regős gábor, a xiii. kerületi pártbizottság titkára. /mti/

--

bb 34. hazaérkezett kulturális küldöttségünk szíriából

k vt/hné szb -cz

1969. október 10.

pénteken visszaérkezett szíriából budapestre a lugossy jeno, művelődésügyi miniszterhelyettes vezette magyar kulturális küldöttség. damaszkuszi tartózkodása során a delegáció megtárgyalta a magyar-szíriai kulturális együttműködés 1970-1971. évre szóló munkatervét, s azt követően került sor annak aláírására. /mti/

--

15.00/an ke 169

-19-

bb 32. szocialista együttműködési szerződést irtak alá győrtt a közuti járműprogramban részvevő 12 vállalat vezetői

vid/ká bh -cz

1969. október 10.

baumann pá, az mti munkatársa jelenti:

a gazdasági bizottság 1964. december 28-án hozott határozatot a közuti járműgyártás fejlesztéséről, amelyet a kormány kiemelt programmá minősített.

a vasas szakszervezet elnöksége kezdeményezésére pénteken győrtt a rába hotel nagytermében összehívták a közuti járműprogramban részvevő 12 vállalat vezetőit, hogy a közuti járműgyártás fejlesztése érdekében szocialista együttműködési szerződést írják alá. az ünnepélyes aktuson megjelent györgy gyula kohó- és gépipari miniszterhelyettes, suri istván, a vasas szakszervezet titkára és ribánszki róbert, a kisz központi bizottságának titkára. horváth ede, a győri magyar vagon- és gépgyár vezérigazgatója köszöntötte a megjelenteket. elmondotta, hogy a kormány ezideig több mint tizenegy milliárd forintot fordított a járműipari program megvalósítására. az előterjesztett szocialista együttműködési szerződés, a program céljainak megvalósítása érdekében, a létrehozott termelő kapacitások legnagyobb mérvű kihasználását, a műszaki és technológiai színvonal továbbfejlesztését, a termelékenység, a gazdaságosság növelését kívánja elősegíteni.

ezután az érdekelt vállalatok képviselői aláírták az együttműködési szerződést.

a szerződés értelmében az aláírók - többek között - vállalják, hogy gyártási programjaik összeállításánál elsősorban a szerződések alapján kért határidők teljesítését veszik figyelembe, egymás számára kapacitáslekötési elsőbbséget biztosítanak. fejlesztési, önköltségcsökkentési, termelékenységnövelési eredményeikről a többi vállalatot is érintő, vagy érdeklő ezirányú célkitűzéseikről egymást informálják. segítséget nyújtanak egymásnak a gyártás korszerűsítéséhez. évenként legalább két esetben megtárgyalják a járműprogram helyzetét, s annak ismeretében megbeszélnek, összehangolják a további feladatokat a szocialista munkaverseny célkitűzéseiben a járműprogrammal kapcsolatos feladatok teljesítését szorgalmazzák.

az aláírók javasolták, hogy a 12 vállalaton kívül a szerződésben vállalt kötelezettségek sikeres végrehajtásában vegyen részt a járműfejlesztési intézet is. /mti/

--

- 20 -

14.55 bh *ka*

bb 33. szállítási problémák a tüzelőellátásban - a tüzép egyesülés sajtótájékoztatója

t kf/kf/um is cz

1969. október 10.

az utóbbi hetekben megszapordott tüzelőanyagellátási panaszokra pénteken a tüzép egyesülésben sajtótájékoztatót választottak a tüzelőkereskedelem vezetői. samodal árpád, az egyesülés igazgatója beszámolt a jelenlegi helyzetről, a gondokról. a tüzelőkereskedelem vezetői elismerték, a panaszok jogosságát. tudják: az ellátási problémák megoldására van szükség, hiszen a vásárlókat kevésbé érdekli a helyzet megmagyarázása, elsősorban arra kíváncsiak, hogyan juthatnak kellő időben téli tüzelőjűkhöz.

mindehhez azonban tudni kell a következőket: az ellátási zavarokért vidéken elsősorban a tüzelőkereskedelem marasztalható el, mert alacsony készleteket tartott, s a nagyobb mennyiségű tüzelőt későn rendelte meg. tény az, hogy a kereskedelem készletei jelenleg is alacsonyak. menetközben azonban intézkedtek mintegy 40 000-50 000 vagon többlettüzelő beszerzésére. a negyedik negyedévre például 12 000 vagonnal többet rendeltek, mint amennyit tavaly ebben az időszakban értékesítettek. ez elegendő az igények kielégítésére. a mennyiséggel sincsen baj, az ország egész területén azonban nem tudnak az igényeknek megfelelő választékot nyújtani, mert kevés a keresett tatal, dorogi és borsodi darabos szén.

a bányászat termelése folyamatos, de önhibáján kívül - elsősorban, mert nem kap megfelelő ütemben és mennyiségben vagonokat - időszakosan elmarad a szállításokkal. az erdőgazdaságok is mintegy 40 000 vagonnyi tüzfát készleteznek, szállítóeszköz hiányában azonban ez a nagy mennyiség is csak lassan kerülhet forgalomba. a jelenlegi helyzet javítására az illetékes szervek, minisztériumok különféle intézkedéseket hoztak, egyebek között a tüzifa- és a szénszállítást a vasutnál a legsürgősebb kategóriába sorolták.

a budapesti ellátási zavart elsősorban a hosszulejárati szerződésben lekötött 50 000 vagon ndk-brikett részbeni elmaradása és késedelmes szállítása okozta. az ndk brikett ugyanis a lakosság által vásárolt tüzelő 30 százalékát teszi ki. mivel az idén mintegy 20 000 vagonnal kevesebb brikett érkezik az ndk-ból, a kieső mennyiséget hazai brikettel és tüzfával kellett pótolni. /folyt.köv./

- 21 -

15.52/um *ka*

tb 33./ szállítási problémák....folyt./um

a késedelmes szállítás miatt a kedvezményes tüzelőakció csaknem két hónappal később kezdődött, s ez most torlódást okoz a megrendelések teljesítésében. jelenleg 12 000 vagon tüzelőt tárolnak budapestben, így nem a tényleges hiány, hanem a telepek kibocsátóképessége, a feldolgozási és a szállítási kapacitás elégtelensége okozza a zavart. a belkereskedelmi szállítási vállalat saját erejéből már nem tud segíteni, hiába dolgoznak rakodói, gépkocsivezetői napi 12 órát, toldják meg újabb fordulókai a szombati szállításokat, s még vasárnapra is vállalatnak fuvarokat. ha támogatást nem kapnak, nem tudják pótolni az elmaradást. ezért is kéri legelőször a közületeket, hogy ha módjukban áll, fuvarozzák el saját eszközeikkel tüzelőjüket, az ily módon felszabaduló kocsik ugyanis a lakossági szállítások meggyorsítására fordíthatók./mti/

bb 36. országos szarvasmarhatenyésztési tanácskozás városföldön

vi/kz/um kz

1969. október 10.

országos szarvasmarhatenyésztési tanácskozás és tapasztalatcsere volt pénteken a városföldi állami gazdaságban. a meghívott szakemberek az új, tejló magyarbarna szarvasmarha nagyüzemi tenyésztésének eddigi eredményeit értékelték. mint rámutattak, az országban elsőnek a városföldi állami gazdaság vállalkozott a magyar-tarka, a dán jersey, a svájci borzderes keresztezéséből származó tejló magyar-barna nagyüzem tenyésztésére. a tapasztalatok szerint a tenyésztési költsége tíz százalékkal kevesebb, mint a magyar tarkaé. több tejet ad és a tejének zsirtartalma is magasabb. a legkiválóbb egyedek egy laktáció alatt 6-7 ezer liter tejet termelnek, 5-5,5 százalékos zsirtartalommal. egy-egy tehén évente átlagosan önsúlyának 45-50 százalékát termeli meg tejsírban. az utódok korábban fogható tenyésztésbe, mint a magyar-tarka növendéke. vita ma már csak hustermelő képességük körül van. kétségtelen azonban, hogy még ezzel a hátránnyal is gazdaságos a tenyésztése. a városföldi állami gazdaságban például tavaly is 3 millió 797 ezer forint tiszta nyereséget hoztak a kistestű állatok.

a tanácskozás bemutatóva ért véget. a résztvevők megtekintették a gazdaság jersey szarvasmarha állományát, s tanulmányozták a tenyésztési körülményeket. ezután a bugaci üzemegekben a magyar szürke gulyát nézték meg./mti/

- 22 -

16.10/um *ke*

bb. 37. tájékoztató a husz éves megürt export-import tevékenységről

t sz/hnó/e 1e cz

1969. október 10.

a megürt magatalkulásának 20. évfordulója alkalmából a vállalat vezetősége pénteken a gellért-szállóban fogadást adott, amelyen részt vettek a vele együttműködő mintegy száz hazai üzem, vállalat vezetői, ott voltak a megürt külföldi üzletfeleinek képviselői, a budapestben működő külföldi kereskedelmi ki- rendeltségek vezetői, attaséi. jelen volt czehtler sándor, külkereskedelmi miniszterhelyettes. a vendégeket arató pát, a megürt vezérigazgatóhelyettese üdvözölte, aki a vállalat több más vezetőjével együtt a fogadás előtt sajtótájékoztatót tartott.

elmondották, hogy a megürt, mint külkereskedelmi vállalat, két évtizede működik, de ugyanilyen néven már korábban is tevékenykedett; mint az újjáépítésben résztvevő egyik állami vállalat foglalkozott a gépkocsirencsek üszegyűjtésével, felújításával, értékesítésével, a korábbi külföldi autóképviseletek szervizainak üszembahelyezésével.

a külkereskedelmi vállalat export-forgalma husz év alatt tizenegy és fél-szeresére, importja 5,7-szeresére emelkedett. 1949-től 1969-ig 29 844 autóbust, 33 370 tehergépkocsit és különleges járművet, 17 137 dömpert, csaknem 3,5 milliárd forint értékű alkatrészt, tetemes mennyiségű garázsberendezési és felszerelési cikket exportált. ugyanakkor 183 798 különböző típusu személygépkocsit és 65 467 tehergépkocsit importált.

a magyar közúti járművek exportpiacai közé mintegy 30 ország sorolható. a közelmultban adták át az ndk-ban a 10 000-ik ikarus-autóbust és az idén megközelíti ezt a számot a szovjetunióban közlekedő ikarusoké is. az utóbbi időben kuwaitba 180 iskolabuszt szállított a vállalat. az egyesült arab köztársaságba 150 autóbust adott el. tuniszban versenytárgyalást nyert, s ennek alapján 52 autóbust szállítására kapott megrendelést. több külföldi vásárló kötötte le a vörös csillag traktorgyár új típusu, nagyteljesítményű dömpereit. szovjet- és jugoszláv megrendelőknek nagy mennyiségben szállítják a csepel autógyár normál- és speciális tehergépkocsijait.
/folyt.köv./

16.20/e *ke*

- 23 -

bb. 37. /tájékoztató...folyt./a

a megürt a kooperáció sokféle formáját igyekezett kiépíteni egyrészt hazai partnereivel, másrészt a külföldiekkel. a szakosítás előnyeit mérlegelve gyártási kooperációt alakított ki a szovjet, a lengyel, a jugoszláv, az osztrák, a svéd és más gyárakkal. a legnagyobb hardverű a szovjet autóparral megvalósuló kooperáció, amelynek alapján magyar alkatrészek ellenében a szovjetunió évente mintegy 13 000 személygépkocsit szállít majd a toglatti-gyár készítményeiből.

a vállalat belső partnereivel együttműködve más módon is igyekszik növelni a személygépkocsi-behozatait. többek között a volkwagen, a fiat, a renault és a ford gyárakkal ugynevezett konstrukciós megállapodásokat kötött és másokkal is tárgyal az importról túlnyomórészt magyar áru ellenében. ebben az évben mintegy 28 000 személyautót importált, jövőre pedig a tervek szerint az import 35-40 ezer között lesz. a negyedik öt éves terv időszakában várhatóan 280 000 személygépkocsit hoznak be.

a megürt azévi export-import forgalmának értéke 9-10 milliárd forint között van, jövőre pedig elérni a 12 milliárd forintot. ez részben annak lesz az eredménye, hogy előbbre jut a járműfejlesztési program végrehajtása. a 11 milliárd forint beruházással járó program eredményeként az iparág termelése 1966 és 1978 között megháromszorozódik. ennek arányában nő a szocialista országokba irányuló export és még nagyobb mértékben fokozódik a tőkés kivitel. a járműprogramban érdekelt 12 vállalat közöttük a megürt - képviselői éppen pénteken írtak alá szocialista együttműködési szerződést győrt. /mti/

bb. 35. műszaki hetek kezdődtek bács-kiskun megyében

vid/kz/e cz

1969. október 10.

pénteken kecskeméten megnyitották a 4. bács-kiskun megyei műszaki heteket. háromhetes programjában több mint 50 tudományos tanácskozás, kerekasztal-konferencia és bemutató szerepel. rendezvényeire a legkiválóbb szakembereket hívták meg előadónak, vitavezetőkné. megtárgyalják többek között a tanácsok költségvetési gazdálkodásának tapasztalatait, cipőipari értekezletet, erdészeti tudományos tanácskozást és gépmutatót rendeznek. /mti/

16.27/e lce

- 24 -

bb. 38. sokat állnak a tehervagonok hajdu-bihar megyében

vid kz/mné/11 cz

1969. október 10.

hogyan gazdálkodnak hajdu-bihar megyében a hazai és külföldi vasúti teherkocsikkal? - ezt a problémát vizsgálta meg nyolc állomásfőnökségen és ugyanennyi nagy szállító vállalatnál a hajdu-bihar megyei népi ellenőrzési bizottság. a vizsgálat tapasztalatait pénteken debrecenben értékelték. mint rámutattak, a késedelmes kirakások miatt naponta átlagosan mintegy 90-100 tehervagon kimesztetetlen, illetve marad az állomásokon. a kocsikezelés lassúsága ugyanúgy vonatkozik a külföldi, mint a hazai vagonokra, sőt gyakran a külföldiek teretzkodási ideje meghaladja a hazaiakét. e helyzet az idén nem javult, sőt észrevehetően romlott: számottevő mértékben növekedett az egy kocsióra eső átlagos állásidő. a bizottság a tapasztalatok alapján javaslatot tesz az illetékeseknek arra, hogy válasszák el egymástól a hazai és külföldi kocsik kezelését, s elsősorban a külföldi kocsik kezelését igyekezzenek meggyorsítani, mivel azok késedelmes kezelése felesleges valutakiadásal jár. hasonlóképpen javaslatot tesz a bizottság arra is, hogy egységes rendelkezést adjanak ki a szombati, vasárnapi kirakodások meggyorsítására. /mti/

bb. 42. tizenötezer bélyeggyűjtő kiállítása nyíregyházán

vid fm/11 cz

1969. október 10.

három tiszántúli - hajdu-bihar, szolnok és szabolcs szatmár - filatelistáinak gyűjteményeiből nyílt kiállítás pénteken nyíregyházán, akruddy moziban. a bélyegkiállítást koncz károly, a hazafias népfrent szabolcs megyei titkára nyitotta meg. a 15 ezer bélyeggyűjtő anyagából rendezett kiállítást október 20-ig tartják nyitva. /mti/

bb.41. elutazott magyarországról

11 cz

1969. október 10.

maria sedlaková a szlovák szocialista köztársaság munka- és szociális ügyi minisztere, aki néhány napos hivatalos látogatást tett hazánkban. /mti/

16.30/ju hc

- 25 -

bb 39 . alkotói díja átadása szegeden

vid/fm/um cz

1969. október 10.

Szeged felszabadulásának 25. évfordulója alkalmából pénteken dr. biczó györgy, a megyei jogú városi tanács vb. elnöke átadta az 1969. évi alkotói díjakat. a vb döntése alapján nyolcan kapták meg a szeged-érmet és a vele járó 5000-5000 forint jutalmat. az indoklás szerint dr. csetri lajos adjunktus irodalomkritikai tevékenységével, esztétikai tanulmányaival, lukács györgy életművének kritikai méltatásával, tóth bóla író mi jancsók című kötetével, tiszta című szociográfiaival, fonákel judit író tíz nap vidéken című kötetével, székely margit című kisregényével, karikó teréz peraszékes az elmúlt évadban nyújtott kiemelkedő művészeti tevékenységével, erdőlyi mihály festőművész, valamint tápai antal szobrászművész a felszabadulás óta végzett alkotói munkájával, sz. simon istván újságíró a publicisztikai tevékenységével, bertalan sándor építész-mérnök tervezői tevékenységével érdemelték ki a kitüntetést.

dr. biczó györgy ugyancsak ez alkalomban adta át a lakás-kutatást kilenc képzőművésznek, akik a lenin körúton most elkészült szegedi képzőművészeti házban összkomfortos, műtárgyos lakásokba költözhetnek be.

az Ünnepeken jelen volt sipos géza, a szegedi városi pártbizottság első titkára, valamint a város több más vezetője is.

/mt1/

bb 43. házigyári lakásban modern butor - kiállítás szegeden

vid/kz/mné/um cz

1969. október 10.

„házigyári lakásban modern butor”, címmel nyitott kiállítást pénteken szegeden a csongrád megyei építőipari vállalat, valamint a tiszta butoripari és a butorértékesítő vállalat. az érdekes kiállítást szeged első házigyári elemekből készült lakónházában, tehát a lehető leghitelesebb helyszínen rendezték. a bemutató célja az, hogy a közönség lássa, hogyan kell a modern házigyári lakásokat a szinte speciálisan előlra készült szobabutorokkal izlésesen berendezni. szegeden a következő időszakban a dunaujvárosi házigyár termékeinek felhasználásával sok panelház épül. az ezek berendezéséhez legcélszerűbb butorokból a kereskedelem félezer ganniturát rendelt jövő évi szállításra./mt1/

--

- 26 -

16.35/um hc

bb. 46. alhunyt rászahegyí józsef

11 cz

1969. október 10.

a párt- és munkásmozgalmak régi harcosa. temetése 16-án csütörtökön 11.30 órakor lesz a rákoskeresztúri új köztemetőben.

-mszmp 13. kerületi bizottsága

/mt1/

bb. 44. átalakíthaték olajtűzelésre a régi cserépkályhák

vid kz/mné/11 cz

1969. október 10.

pénteken szombathelyen befejezte munkáját az 1. országos kőolajipari alkalmazástechnikai anató. az utolsó nap egyik előadásában elhangzott az a bejelentés, hogy sikerült olyan olajégetőt előállítani, amellyel a háztartások régi cserépkályhái átalakíthatók olajtűzelésre. gyártását még az idén megkezdik. az átalakítás viszonylag olcsó, a tüzelés gyakorlatilag korommentes lesz. az áfor karbantartó és zavarelhárító szolgálatot hoz létre./mt1/

bb. 50. elkészült az ezredik lakás szeged új lakótelepén

vid kz/mné/11 cz

1969. október 10.

szeged új lakónegyedében - a tarján telepen - elkészült, s pénteken Ünnepeles keretek között átadták az ezredik lakást. a „jubileumi”, kétszobás otthon kiszely gyula, a kivitelező építőipari vállalat üvegező szakmunkása kapta. a telep eddig elkészült ezer lakását a csongrád megyei építőipari vállalat másfél év alatt hozta tétő alá. az építkezés útjára a következőkben tovább gyorsul. 1972-ig ötezer lakásba költöznek be a tarján telepen a lakók./mt1/

bb. 45. új abc áruház abonyban

vid kz/mné/11 cz

1969. október 10.

pénteken abonyban megnyitották pest megye legkorszerűbb szövetkezeti abc áruházát. az avató Ünnepeken dr. pénzes jános, a pest megyei tanács vb. elnökhelyettese mondott beszédet./mt1/

--

- 27 -

16.45/11 hc

bb 40. husz éve város ózd - felavarták a béke lakótelep új művelődési házát

vid/fm/um cz

1969. október 10.

Borsod megye csaknem hatszáz esztendőes települése, ózd pénteken ünnepelte városi alakulásának huszadik évfordulóját. Kohászati üzem a magyar munkásmozgalm egyik fellelvára. maga a város a legutóbbi két évtizedben többen fejlődött, mint az elmúlt évszázadokban. a kohászati üzemek sorozatos rekonstrukción kívül a városban felépült az új kenyérgyár, a mávaut központ, több könnyűipari üzem és ruhagyár. fejlesztették az utahálózatot, és jelenleg tíz általános iskola, négyközépiskola, egy szakmunkásképző intézet, zeneiskola és a dolgozók részére számos továbbtanulási lehetőség szolgálja a művelődés ügyét.

Ezenkívül sok új társadalmi intézmény kezdte meg munkáját, és ahajdani nagyközségektől a város lakóinak száma ma már meghaladja a negyvenegyezeret. két évtized alatt az ország különböző vidékeiről több ezer család telepedett le ózdon, akiknek elhelyezésére 1950-ben a bolyoki városrészben új lakótelep építését kezdték meg. a béke-telepen már csaknem három ezer korszerű, összkomfortos lakás készült el és pénteken avatták fel az új városközpont mintegy tizenhárommillió forintot költséggel felépült új művelődési házát. a tetszetős külsejű üveg-paletában négyszáznyolcvan személyes színháztermet, szakköri szobákat, klubokat, tizennyolcezer kötetes könyvtárat, olvasószobákat és gyermekfoglalkoztatót rendeztek be. az avató ünnepségen résztvett dr. papp lajos miniszterhelyettes, a minisztertanács tanácsszervek osztályának vezetője, demé lászló, a borsod megyei pártbizottság titkára és varga gáborné, a borsod megyei tanács vb. elnökhelyettese. ott voltak a hazai kohászati üzemek képviselői, valamint a külföldi testvérvállalatok így az ndk-beli riesai, valamint a csehszlovákiai ostravai és az iglói vas és acél kombinát küldöttei.

/folyt.köv./

- 28 -

16.45/um 4c

bb 40./ husz évefolyt./um

varga gáborné ünnepi beszéde után az új művelődési házat jirkovszky imre, az ózdi városi tanács vb. elnöke adta át léka tivadarnak, az ózdi kohászati művek szakszervezeti bizottsága titkárnak. ezután a vendégek megtekintették a művelődési házat, majd résztvettek altorjai istván ózdi festőművész kiállításának ünnepélyes megnyitóján. a kiállítást sztrogh károly, a városi tanács vb. elnökhelyettese nyitotta meg, majd kovács béla művészet-történész bemutatta a fiatal művész harmincöt olajfestményét, amelyek nagyjából a város életét szemléltetik.

Után a művelődési házban ózd városi alakulásának huszadik évfordulója alkalmából ünnepi tanácsulást tartottak. dr. papp lajos miniszterhelyettes, a minisztertanács tanácsszervek osztályának vezetője mondott ünnepi beszédet, majd jirkovszky imre, a városi tanács vb. elnöke negyvenkilenc dolgozónak adott át emléktáblákat a város fejlesztése érdekében végzett kiváló munkájukért./mti/

-.-

bb 48. gyógyszerészeti régiségek kiállítása kecskeméten

vid/fm/um czb

1969. október 10.

pénteken gyógyszerészeti-történelmi kiállítás nyílt kecskeméten, ahol már több mint 1000 érdekes patika-tárgyat gyűjtöttek össze. a kiállított anyag az 1700-as évek közepétől napjainkig tükörzi kecskemét és bács-kiskun megye gyógyszerészeti munkáját. bemutatják a magántulajdonban lévő, s ma már ritkaságnak számító dokumentumokat, - köztük a múlt század országos hírvé-kecskeméti gyógyszerésének, katona zsigmondnak a diplomáját - és láthatók évszázados gyógyszerészeti könyvek is. a megnyitón megemlékeztek katona zsigmondról a „hírös város”, egyik legérdekesebb egyéniségéről, aki 1872-ben telepedett le kecskeméten. nemcsak tudós gyógyszerész, hanem kiváló szőlész és közéleti személyiség is volt. többek között résztvett az egykori helvéciai szőlőszövetkezet szervezésében, és elsőként telepített szőlőt a sivár talfjai homokon. ő hívta kecskemétre a világhírű szőlőnemesítőt, mathiasz jánost is. a bács-kiskun megyei gyógyszer-tároló központ katona zsigmondnak emléktáblát állított amelyet pénteken avattak fel ünnepélyesen egykori patikájának falán./mti/

-.-

16.50/um 4c

bb. 47. egyre hatékonyabb a tanácsok segítsége a közbiztonság területén baranyában

vid fm/il cz

1969. október 10.

a közbiztonság helyzetéről tárgyalt pénteken baranya megye tanácsa, az erről szóló jelentés megállapítja, hogy a megyében a közrend, a közbiztonság helyzete évek óta szilárd. Öröndöttek a közbiztonság területén, különösen elismerést érdemel a községi tanácsoknak az önkéntes rendőrök szolgálatához, erkölcsi megbecsüléséhez nyújtott támogatása. Így például rendszeresen tájékoztatják őket az aktuális politikai és gazdasági kérdésekről. Nem ritkán anyagi támogatásban is részesítik az önkéntes rendőr csoportokat. Példamutató ebben szigetvár város tanácsa, amely az önkéntes rendőrök védőruháival látta el. Érdekben eredményes munkát végeztek a tanácsok ifjúságvédelmi albizottságai, a kisz-szervezetek, az ifjúságvédelmi önkéntes rendőrök és munkás-őr szakcsoportok. /mti/

... Vaz ifjúságvédelem

bb. 49. pihenő és üdülőhelyé fejlesztik a ság-hegyet

vid kz/mné/il cz

1969. október 10.

pihenő és üdülőhelyé fejlesztik a kemenesaljai táj legszebb részén emelkedő ság-hegyet - határozták el a celládömölki járási tanács végrehajtó bizottságának pénteken megtartott ülésén. vízvezetékrendszert és turistautakat építenek ki, a hegytetőn „kráter-muzeumot”, a bagolyvárban tájmúzeumot rendeznek be. a hatalmas kráterkattán ad majd helyet a kemenesaljai napok egyik leg-sikerültebb rendezvényének, a fuvós zenekarok hangversenyének is. a volt ság-hegyi kastélyból vendéglőt és turistaszállót alakítanak ki. a fejlesztési program kidolgozásában és elfogadásában fontos szerepet játszott az a körülmény, hogy a hegy közelében - mestertiben és borgátán - melegvízű forrásokra bukkantak. ezek hasznosításával kitűnő strandolási lehetőséget is teremthetnek. a hegyen jelenleg mintegy 350 szőlőtulajdonosnak van jórészt 100 évesnél régebbi pincéje, présháza. a tanács különös gondot fordít ezek karbantartására, elősegíti továbbá korszerű szép vikendházak, pincék építését, s mint elhatározták javaslatot tesznek az illetékes szerveknek a hegy védetté nyilvánítására is. /mti/

- 30 -

bb 51. megyei tanácsrendelet az ivóvíz-szolgáltatásról és a csatornázási feladatokról nógrádban

vid/fm-ju -cz

1969. október 10.

a nógrád megyei tanács pénteken, salgótarjánban ülést tartott, amelyen többek között új rendeletet hozott a megye ivóvíz-szolgáltatásának és csatornázási feladatainak szabályozására.

a megyei ivóvíz-szolgáltatásról, valamint a csatornázási feladataokról 1962-ben hozta meg első rendeletét a nógrád megyei tanács, de időközben az ivóvíz-szolgáltatásban lényeges változások történtek, jelentősen bővült az ivóvíz-termelő kapacitás és nagymértékben emelkedett a szolgáltatást igénybevevők száma. ez tette szükségessé az elavult rendelet hatályon kívül helyezését és egy új rendelet megalkotását, amely egyébként azt is figyelembe veszi, hogy a negyedik ötéves tervidőszakban a mostaninál is gyorsabb ütemű lesz az ivóvíz-szolgáltatás fejlődése. sok tekintetben új helyzetet teremtett a gazdaságirányítási rendszer reformja is, amennyiben a szolgáltató vállalatok nagymértékben érdekeltté váltak a termelt víz értékesítésében.

az új tanácsrendelet egyik új vonása, hogy megszünteti a szolgáltató vállalat hatósági jogkörét. külön választja a fenn-tartási és fejlesztési feladatokat. az előbbiek a szolgáltató vállalat feladatkörébe kerültek, amely ezenkívül fejlesztést csak a szolgáltatás biztonsága, és a víz minőségjavítása érdekében végez. a kapacitás bővítése, valamint a szolgáltatás területének kiszélesítésére irányuló fejlesztés az illetékes tanácsok feladata. a vízszolgáltatásban felmerülő vitás kérdések eldöntését is a helyi tanácsokra ruházta az új rendelet.

a csatornázási rendelet leglényegesebb új vonása, hogy az kizárólag a szennyvíz-csatornázás feladataira vonatkozik. a csatornázás-vezető csatornázást, - mint az általános vízrendezési feladatok egy részét - a megyei tanács a helyi tanácsok tennivalói közé sorolta. másik lényeges momentuma az új tanácsrendeletnek, hogy annak középpontjában az élővizek szigorú védelme áll. új elem a rendeletben, hogy tisztázza az ipari vállalatok közmű-hozzájárulásának feltételeit, mértékét, és taxatív felsorolást tartalmaz a szennyvízcsatorna-hálózatba engedhető különböző mérgező, szennyező, és más módon káros anyagok határértékeiről, előírja a tisztító művek megóvása érdekében, de főleg az élővízrontás megelőzésére kötelező intézkedéseket, amivel egyszersmind az ellenőrzés során keletkező vitáknak is elejét veszi. /mti/

- 31 -

17.05/ju

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb 34. sz. hírünket visszavonjuk. helyettes az alábbi közleményt adjuk:

hazaérkezett szíriából a magyar kulturális küldöttség
k vtvt-ju la 1969. október 10.

pénteken hazaérkezett szíriából a magyar kulturális küldöttség, amelyet lugossy jános művelődésügyi miniszterhelyettes vezetett. a delegáció tagja volt bencédy józsef, az országos oktatási tanács titkára és dr. stefanovits pálos egyetemi tanár, a gödöllői agrártudományi egyetem rektorhelyettese. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren dr. pesta lászló, a kulturális kapcsolatok intézetének alelnöke és a művelődésügyi minisztérium több vezető beosztású munkatársa fogadta. jelen volt a fogadtatásnál szíria budapesti nagykövetségének képviselője is.

a delegáció damaszkuszban a következő két évre szóló magyar-szíriai tudományos és kulturális munkatervet tárgyalta még és írta alá. /mti/

--

bb 52. tanácskozás debrecenben az orvosképzésről

vid/fm-ju la 1969. október 10.

az egészségügyi minisztérium megbízásából a debreceni orvostudományi egyetem háromnapos tanácskozást rendezett az orvosképzésről. az ülésen megjelentek az egészségügyi világszervezet képviselői: j. walton, j. day, és mc. carron, akik előadásokat tartottak az orvoképzés külföldi tapasztalatairól, az oktatás módszereiről és a különböző felmérésekről, amelyeket az orvosoktatás területén végeztek.

a tanácskozáson résztvettek orvostudományi egyetemünk oktatási rektorhelyettesei és a témakörrel kapcsolatosan meghívott vendégek. az ülés pénteken dr. csaba bélának, a debreceni orvostudományi egyetem oktatási rektorhelyettesének záró beszédével ért véget. /mti/

--

17.10/ju

-32-

ll

bb 53. befejeződött a iii. nemzetközi történelemtanítási szimpózium

vid/fm-ju la

1969. október 10.

négynapos tanácskozás után - amelyet budapesten és debrecenben rendeztek meg - pénteken debreceni ülészekkel fejeződött be a iii. nemzetközi történelemtanítási szimpózium. a magyar delegáción kívül a tanácskozáson szovjet, ndk-beli, cseh-szlovák, lengyel, jugoszláv, bolgár és román küldöttségek vettek részt. két témakört tárgyaltak meg: a hazafiaságra és az internacionalizmusra nevelés módszereit a történelemtanításban, valamint a szemléltetés módszereit.

a tanácskozás résztvevői megállapodtak abban, hogy továbbra is szükséges a kölcsönös tapasztalatok szélesítése, és elhatározták, hogy a iv. szimpóziumot 1971-ben moszkvában rendezik meg. a magyar delegáció javaslatát a moszkvai szimpóziumon „a marxista-leninista alapelvek tanítása a munkásmozgalmak történetében”, és „a marxista-leninista történelmi fogalmak kialakítása a történelemtanításban”, című tárgyköröket tárgyalják meg.

a szimpóziumon n. kuzin akadémikus, a szovjet delegáció vezetője a résztvevő külföldi küldöttségek köszönetét tolmácsolta, majd dr. unger mátyás docensnek, a magyar történelmi társulat tanári tagozata elnökének zárszavával ért véget az ülés. /mti/

--

bb 54. a bolgár irodalom magyarországon

t fe/hné ju la

1969. október 10.

a magyar írók szövetsége és a bolgár kultúra pénteken a bolgár irodalom magyarországon címmel irodalmi délutánt rendezett az írószövetség klubjában. a bolgár irodalom nagy számban megjelent kedvelőit, darvas józsef, az írószövetség elnöke üdvözölte, majd illés tajos irodalomtörténész tartotta meg érdeklődésset fogadott előadását. a többi között vázolta a bolgár irodalom népszerűségét, olvasottságát magyarországon. hangsúlyozta, hogy a baráti ország tirája, katezikus és mai tárgyú regényei iránt nőttün-nő az érdeklődés, amelyet az olvasók avatott műfordítók tolmácsolásában kapnak kézhez. az irodalmi összejövetelen fel szólalt a hazánkban tartozkodó csavdar dobrev bolgár kritikus, ezt követően neves előadóművészek - surányi ibolya, jancsó adrienne, fodor tamás, bálint andrás - adtak elő részleteket a bolgár irodalom gyöngyszemeiből. /mti/

--

17.25/ju

-33-

7a szemléletesség elvének megvalósulását és

ll

bb 55. erdei lászlóné visszaérkezett berlinből.

k h1/j-ju la

1969. október 10.

pénteken hazaérkezett berlinből erdei lászlóné, a nőtanács elnöke, aki a német nőszövetség vendégeként részt vett az ndk megalakulásának jubileumi ünnepein. /mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

1 kf/kf-ju la

1969. október 10.

a mai bb 33. számú hírünk / szállítási problémák a tüzelőellátásban... / negyedik bekezdése / a budapesti ellátási zavart... / és az anyag első folytatásának első négy szavát / a késedelmes szállítás miatt... / visszavonjuk.

a negyedik bekezdés helyesen a következőképpen kezdődik: b u d a p e s t e n a kedvezményes tüzelőakció a z i d é n csaknem két hónappal.../mti/

bb 56. magyar és ciprusi cég megállapodása

1 sz/tr-ju la

1969. október 10.

pénteken hazaérkezett nicosiából a nikex delegációja, miután a ciprusi hellenic mining vállalattal szerződést kötött 356.000 dollár értékű magyar bányaberendezés szállítására. ez az első alkalom, hogy magyar vállalat ciprusi céggel nehézipari berendezések exportjára írt alá megállapodást. a gépeket, felszereléseket az országos bányagépgyártó vállalat készíti a ciprusi megrendelők számára. a nikex képviselőinek most megkezdett tárgyalásai lehetővé teszik további exportra vonatkozó szerződések kötését is. /mti/

18.20/ju

-34-

bb 57. műszaki napok sopronban

vid/tné-ju ka la

1969. október 10.

pénteken adták át sopronban a mtesz újjáépített színházát, s ezzel egyidejűleg nyitották meg a soproni műszaki napok előadásosorozatát.

dr. gunda mihály egyetemi tanárnak, a mtesz soproni városi szervezete elnökének megnyitó szavai után bondor józsef építésügyi és városfejlesztési miniszter tartott előadást „a városiasodás problémái magyarországon,, címmel.

ezt követően a vendégek megtekintették a soproni erdészeti és falpari egyetemet, továbbá az afit új gyártelepét. a következő hetekben a mtesz soproni taggyesületei 44 szakmai előadást rendeznek a városfejlesztésről, az ipar korszerűsítéséről, a vízellátásról. /mti/

bb 58. hatályba lép a vízummentes utazásról szóló magyar -ndk egyezmény

hné-ju la

1969. október 10.

a magyar népköztársaság kormánya és a német demokratikus köztársaság kormánya között a vízummentes utazásról szóló 1969 június 20-án berlinben aláírt egyezmény 1969 október 12-én hatályba lép. ettől az időponttól mindkét ország érvényes utiokmánnyal rendelkező állampolgárai be- és átutazás esetén vízum nélkül utazhatnak a magyar népköztársaságba, illetve a német demokratikus köztársaságba, magánutazásoknál többé nem szükséges a meghívólevél. /mti/

18.23/ju

-35-

bb. 59. a délvietnami köztársaság magyarországi nagykövetsége

hn6/11 La

1969. október 10.

értesíti a különböző magyar szervezeteket, szervezeteket és mindazokat, akik vele kapcsolatban állnak, hogy folyó hó 12-től új budapesti székhelyének címe és telefonszáma a következő, 14., kerület, népstadion ut 111./ telefon : 220-694 és 221-214./mti/

--

bb. 60. hazaérkezett

k tf/j/11 La

1969. október 10.

berlinből budapestre barthi józsef, a hazafias népfrent országos tanácsának titkára, aki az ndk jubileumi ünnepeken - az ottani nemzeti front vendégeként - vett részt. a ferihegyi repülőtérén mátyás lászló titkárral az élen, a hazafias népfrent vezető munkatársai fogadták./mti/

--

bb. 61. küldöttség érkezett koreából a szakszervezeti világkongresszusra

k hi/tm/11 La

1969. október 10.

a 7. szakszervezeti világkongresszusra pénteken budapestre érkezett csong csang csol, a koreai szakszervezeti szövetség központi bizottságának elnöke és a delegáció tagjai./mti/

--

bb. 62. halálos közlekedési baleset

i hi/gg/11 La

1969. október 10.

a szilágyi erzsébet fasorban rumi tihamérné, 25 éves villamosvezető a szabálytól eltérően korábban indult el az 56-os jelzésű villamossal, amelyről kármán bérné 76 éves nyugdíjas leesett és a helyszínen meghalt. a villamosvezető ellen eljárás indult./mti/

--

18.33/11

- 36 -

st

bb. 63. vegyész mezőgazdász tanácskozás papán

vid kz/11 La

1969. október 10.

hogyan lehet összeegyeztetni a mezőgazdaság szükségleteit és az ipari termelést - erre a kérdésre kereste a választ az a tanácskozás, amelyet a medosz és a vegyész szakszervezet rendezett pénteken papán. a péti nitrogénművek, a peremartoni ipari robbanóanyaggyár, a fűzfői nitrokémia, valamint a nehézvegyipari kutató intézet szakemberei a mezőgazdasági üzemek vezetőivel cserélték ki tapasztalataikat. szabó gellért, a peremartoni ipari robbanóanyaggyár igazgatója beszámolt a megjelenteknek az ország első hármas hatású komplex műtrágyagyárának építéséről, amely 1970 végétől már évi 250 000 tonna műtrágyát ad a mezőgazdaságnak, mint elmondotta, az angol spencer cégtől vásárolt technológiával az üzemek igényei szerint tudják módosítani a műtrágyában a nitrogén, a káli, illetve a foszfor arányát. kísérleteket kezdtek a talajfertőtlenítő szerek műtrágyába keveréséhez is. dr. láng géza akadémiai levelező tag a kész helyi agrártudományi főiskola rektorhelyettese hangsúlyozta, hogy 1975-ig hazánkban megkésztetődik a műtrágya felhasználás. a mezőgazdaság az egész országot átfogó kutatás sorozattal készült a több műtrágya gazdaságosabb felhasználására. a keszthei agrártudományi főiskola koordinálásával nagyszabású műtrágya hasznosítási kísérleteket kezdtek. 25 különböző telephelyen, összesen 20 000 parcellán. ezeken határozzák meg hogy az egyes talajtipusok és növények mekkora adag műtrágyát igényelnek optimálisan. a továbbiakban a mezőgazdasági és ipari vezetők egyaránt hangsúlyozták, hogy az agrotársult és az agrárker vállalatok nem töltik be megfelelően az összekötő szerepet. éppen ezért szükségesnek tartják, hogy az ipari üzemek közvetlen kapcsolatot alakítsanak ki a mezőgazdasági üzemekkel, együttes kísérleteket végezzenek, esetleg közös kockázatvállalással. a mezőgazdászok kérték az ipar és a kutatóintézet képviselőit, hogy állítsanak elő számukra lassan ható műtrágyákat, szárszilárdító anyagokat és olyan növényvédőszerket, amelyek a már rezisztenssé vált gyomokat is kiirtják./mti/

--

- 37 -

18.43/11

st

bb 64. dr. csanádi györgy nyilatkozata a bécsi közúti konferenciáról

t tz/tm-ju 1e la

1969. október 10.

pénteken kora délután hazaérkezett az a magyar delegáció, amely dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter vezetésével bécsben az ausztriát és a vele szomszédos országokat összekötő távolsági autótutak építésének összehangolásáról tanácskozó konferencián vett részt.

megérkezése után dr. csanádi györgy a következőket mondta el a tanácskozások eredményeiről az mti munkatársának:

- a konferencián ausztria és a vele szomszédos országok közlekedési szakemberei tárgyalták meg a közép-európai távlati autótut-fejlesztési teendőket és egyeztették az ezzel kapcsolatos programokat.

- az értekezletet az osztrákok nagyon jól előkészítették. kétoldalu megbeszélések keretében ugyanis már korábban meg tárgyalták az egyes problémákat. mi is már két ízben tanácskoztunk előzetesen a két országot közösen érdeklő kérdésekről. a mostani tanácskozásnak a legnagyobb jelentősége tulajdonképpen az volt, hogy valamennyi érintett ország képviselői együtt tárgyalták meg és egyeztetették a kétoldalu megállapodásokban foglaltakat.

- minkét közvetlenül - folytatta a miniszter - a budapest-bécsi vonal érvékelt, amely a london és isztambul közötti nagy nemzetközi ut egyik jelentős szakasza. az osztrákok az ut ausztriai részét - amelynek terveit már jóváhagyták - a közeljövőben anyagi lehetőségekhez igazodó ütemben megépítik. mi az e-5-ös ut korszerűsítésével a jelenlegi nyomvonalon már el is készültük, és ez az ut a mostani forgalmi igényeket kielégíti. ennek ellenére nem mondtunk le új autópálya építéséről sem, természetesen későbbi időben. bár nem teljes részletességgel, de hozzávetőleg megállapodtunk ennek a leendő autópályának a vonalvezetésében is.

/ folyt. köv./

18.45/ju

-38-

bb 64. / dr. csanádi györgy... 1. folyt./-ju

- ugyancsak egyetértésre jutottunk a balaton-sopron-bécsi autótut közös fejlesztésének terveiben. ennek az utnak magyar szakaszát - a 84-es utat - balatonedericsig már a múlt év végére megépítettük, és ez a forgalom mai követelményeinek meg is felel. az ut csatlakozó részét most már az osztrákok is megépítik, amivel bécs és a balaton között közvetlen és igen gyors összeköttetés lehetősége jön létre.

- mód nyílt bécsben arra is, hogy az illetékes jugoszláv miniszterrel legalább tematikailag áttekintsünk néhány, mindkét országot érintő kérdést, amelyekkel kapcsolatban a közeljövőben részletes megbeszélésekre is sor kerülhet.

- közösen lefektetett elveket - folytatta dr. csanádi györgy, - amelyek ugyan egyik ország számára sem kötelezőek, az egyes delagációk a maguk részéről távolabbi perspektivaként elfogadták, és úgy határoztunk, hogy amennyiben valamelyik ország valamilyen ekből a közösen elfogadott tervezetet meg kívánja változtatni, erről a többi országot tájékoztatja.

- a konferencián résztvevő küldöttségek vezetőit klaus kancellár is fogadta. amint ekkor megállapíthattam, a kancellár személyesen is nagy súlyt helyez ezekre a kérdésekre. ausztriában ugyanis különösen nagy jelentőségük van az autótutaknak, hiszen ott az európai úthálózathoz tartozó e-utak hossza eléri a 1800 kilométert - fejezte be nyilatkozatát dr. csanádi györgy. /mti/

--

bb 65. Unnepi hangverseny székesfehérvárott

vid/fm-ju la

1969. október 10.

pénteken székesfehérvárott az ndk megalakulásának 20. évfordulója alkalmából Unnepi hangversenyt rendeztek. herbert reisenwebernek, az ndk budapesti kulturális és tájékoztató központja igazgatójának Unnepi beszéde után a weimari Liszt ferenc zeneművészeti főiskola három művésztanára - ute winnefeld, ute kastner és helmut pfeuffer - adott műsort. /mti/

--

18.53/ju

-39-

bb. 66. a probst cirkusz ünnepi diszelőadása

vid fm/11 la

1969. október 10.

pénteken este ünnepi diszelőadást rendezett szelnoken az ndk-beli probst cirkusz.

az előadás után az ndk budapesti nagykövetsége, a kulturális és tájékoztató iroda és a probst cirkusz a tiszta szállóban fogadást adott a város vezetői, szocialista brigádtagjai részére./mti/

--

bb. 67. könyvtár és honismeret - országos ankét kecskeméten

vid fm/11 la

1969. október 10.

csütörtökön és pénteken országos honismereti ankétot rendezett kecskeméten a könyvtártudományi és módszertani központ. a kétnapos tanácskozáson könyvtárosok, népművelők, művelődési ház-igazgatók és honismereti aktivisták vettek részt. jelen volt töltéssy imre, az országos honismereti bizottság titkára is. azt vitatták meg, hogy az országos méretűvé szélesedett honismereti helytörténeti kutatómunkát miként lehetne még szervezetesebbé tenni. többek között megoldást találtak a forrásmunkák összegyűjtésére, rendezésére. a legcélszerűbbnek látszik - hangsúlyozták - ha ezt a feladatot a megyei könyvtárak vállalják, míg a járási és a községi könyvtárak csak az általános érdeklődésre számotartó dokumentumokat őrzik meg. így nem forgácsolódnak szét, s könnyen hozzáférhetővé válnak majd az értékes forrásanyagok. a kezdeményezésnek már most nagy jelentősége van, hiszen felszabadulásunk 25. évfordulója tiszteletére országszerte még aktívabbá vált a helytörténetészkedés, a krónikairás./mti/

--

bb. 70. kétmillió forint gazdasági bírság a hajógyári tiltott munkaközvetítésért

1 st/gg/1e/11 la

1969. október 10.

a központi gazdasági döntőbizottság a kneb kezdeményezésére gazdasági bírságolási eljárást folytatott a gépipari fővállalkozó kisipari szövetkezet ügyében.
/folyt.köv./

19.00/11

- 40 -

ll

bb. 70. /kétmillió ... folyt./ 11

a szövetkezet fővállalkozói szerződéseket kötött a magyar hajó és darugyárral portáldaruk toronyszerkezetének szerelésére. a szerelési munkákat két tagszövetkezetén kívül hét mezőgazdasági termelőszövetkezetre bízta, s bizonyos mértékű ellenőrző munkán kívül egyebet nem végzett.

a munkákat az alvállalkozók a hajógyár telephelyén, a gyár irányításával, annak gépein és anyagával végezték. a fővállalkozói árnak nagy részét azonban megtartotta, így több mint húszmillió forint a szövetkezetet nem megillető árbevételhez, illetve több mint másfélmillió forint adózatlan nyereséghez jutott.

mint a döntőbizottság megállapította, a gfkisz tulajdonképpen nem fővállalkozói, hanem munkaerő közvetítő tevékenységet fejtett ki, az alvállalkozó mezőgazdasági tsz-ek a munkaerőt részben tiltott toborzás útján szerezték. a gépipari fővállalkozó kisipari szövetkezetek tudta, illetve tudnia kellett, hogy a mezőgazdasági szövetkezeteknek nincsenek olyan dolgozók, akik kellő műszaki felkészültséggel elvégezhetnék volna a hajógyári munkákat. a toborzott munkaerő többségét magasabb kereseti lehetőséget biztosító részükre, budapesti, vagy pestkörnyéki iparvállalatoktól vették fel. ez a hajógyárban hasonló munkakörben dolgozók között bérfelezést váltott ki és hozzájárult ahhoz, hogy a hajógyárból több dolgozó kilépett.

a döntőbizottság megállapította, hogy az export szempontjából fontos munka sürgőssége sem indokolhatja, hogy a fővállalkozó szövetkezet, vagy bárki más vétsen a jogszabályok ellen.

a gfkisz-nek mind a hajógyárral, mind a mezőgazdasági termelőszövetkezetekkel kötött és jelentős nyereséget biztosító vállalkozási szerződésai szintelet szerződések, tiltott munkaerő közvetítést takarnak, és így jogszabályba ütköznek. a szövetkezet magatartása a szocialista gazdálkodás elveivel ellentétes és a nép-gazdaságra is káros, mert törvényellenesen és helytelen irányban befolyásolta a munkaerő helyzetet. az állami vállalatok és a termelőszövetkezetek munkavállalói között bérfelezést hozott létre és fokozta az állami vállalat munkásainak elvándorlását. a döntőbizottság kérdésére az okisz elnöke is közölte, hogy a gfkisz említett magatartásával nem ért egyet.

a központi gazdasági döntőbizottság a gépipari fővállalkozó kisipari szövetkezetet 2 millió forint gazdasági bírságra és 150 000 forint eljárásí illeték fizetésére kötelezte. a határozat jogerős./mti/

--

19.05/1

- 41 -

ll

bb. 71. vasárnap kezdődik a magyar drámák hete - sajtótájékoztató a fészekben

t fe/tr/11 la

1969. október 10.

a budapesti művészeti hetek eddig lezajlott kulturális eseményeit értékelte és a további gazdag programot ismertette kerék antal igazgató, a fészkek klubban pénteken megtartott sajtóértekezleten. örömmel állapította meg, hogy a közönség érdeklődése a művészeti hetek eseményei iránt nőttön nő - a hangversenyeknek, a táncművészek előadásainak, a megrendezett nyolc képzőművészeti kiállításnak mintegy 60 ezer látogatója volt az eltelt három hét alatt. a külföld is egyre inkább felfigyel a budapesti művészeti hetek programjára. e napokban hatvanál több kritikus fordult meg fővárosunkban.

bejelentette, hogy október 12-én újabb művészi területen csúcsosodik a budapesti művészeti hetek programja: megkezdődik a magyar drámák hete, amelynek célja, hogy mind a hazai közönségnek, mind pedig a külföldi színházi szakembereknek áttekintést adjon a magyar drámairodalom legújabb alkotásairól.

néhány kiragadott példa azelkövetkező napok premierjeiből: a thália színházban mutatják be goda gábor planétás ember című drámáját kazimir károly rendezésében. a színház stúdiója csurka istván ki les z a bálanya című szatiráját viszi színre. a madách kamaraszínház horváth ferenc önálló műsorral jelentkező estjét „hiába pest csak pest,, címmel iktatta műsorába. az irodalmi színpad illyés gyula és édry tiber oratoriumát mutatja be szokolay sándor zenéjével. a madách színház szomorj dezső hermelin című drámáját, a madách kamaraszínház németh lászló papucshős című alkotását mutatja be a budapesti művészeti hetek alkalmából. két vidéki színház társulata is vendége lesz a művészeti heteknek. a szolnoki szigligeti színház jókai anna „fejünk fölül a tetőt,, című darabját a nemzetiben, a debreceni csokonai színház illyés gyula kegyenc-ét adja elő az édry színpadon./mti/

--

19.27/11

- 42 -

ll

bb 68. súlyos üzemi baleset

1 hi/gg-ju la

1969. október 10.

a soroksári ut 95 szám alatti földgép vállalat telephelyén az egyik munkagép gumikerekének motorral való felfúvása közben a rosszul szerelt tömlőt a légnyomás szétvetette. a baleset következtében markovics sándor, 36 éves gépkocsivezető, budapesti lakos életveszélyesen megsérült. a mentők kórházba szállították. a felelősség megállapítására vizsgálat indult. /mti/

--

bb 69. ernst thäslmann nevét vette fel a székesfehérvári ikarus gyár egyik szocialista brigádja

vid/fm-ju la

1969. október 10.

az ndk megalakulásának huszadik évfordulója alkalmából a székesfehérvári ikarus gyár szocialista brigádvezetői pénteken a gyár művelődési otthonában ünnepi gyűlésen vettek részt. bécsi lászló igazgató méltatta az évforduló jelentőségét, az ndk husz éves fejlődését, majd herbert reisenweber, az ndk budapesti kulturális és tájékoztató központjának igazgatója mondott ünnepi beszédet.

az évforduló alkalmából a „rózsa ferenc,, kilencszeres szocialista brigádból kivált 23 autóbusz-vázszerelő lakatos és hegesztő kollektívája felvette a német és a nemzetközi munkásmozgalom mártírjának, ernst thäslmann-nak a nevét. herbert reisenweber ernst thäslmann mellszobrát ajándékozta a brigádnak, majd a székesfehérvári hunyadi mátyás közgazdasági szakközépiskola növendékei ernst thäslmannról szóló költeményekkel magyar és német nyelven köszöntötték a brigádot. /mti/

--

19.33/11

-43-

ll

bb. 71. vasárnap kezdődik a magyar drámák hete - sajtótájékoztató a fészekben

t fe/tr/11 la

1969. október 10.

a budapesti művészeti hetek eddig lezajlott kulturális eseményeit értékelte és a további gazdag programot ismertette kerek asztal igazgató, a fészkek klubban pénteken megtartott sajtóértekezleten. örömmel állapította meg, hogy a közönség érdeklődése a művészeti hetek eseményei iránt nőttön nő - a hangversenyeknek, a táncművészek előadásainak, a megrendezett nyolc képzőművészeti kiállításnak mintegy 60 ezer látogatója volt az eltelt három hét alatt. a külföld is egyre inkább felfigyel a budapesti művészeti hetek programjára. e napokban hatvanál több kritikus fordult meg fővárosunkban.

bejelentette, hogy október 12-én újabb művészi területen csúcsosodik a budapesti művészeti hetek programja: megkezdődik a magyar drámák hete, amelynek célja, hogy mind a hazai közönségnek, mind pedig a külföldi színházi szakembereknek áttekintést adjon a magyar drámairodalom legújabb alkotásairól.

néhány kiragadott példa azétkövetkező napok premierjeiből: a thália színházban mutatják be goda gábor planétás ember című drámáját kazimir károly rendezésében. a színház stúdiója csurka istván ki les z a bálanya című szatiráját viszi színre. a madách kamaraszínház horváth ferenc önálló műsorral jelentkező estjét „hiába pest csak pest”, címmel iktatta műsorába. az irodalmi színpad illyés gyula és déry tiber oratoriumát mutatja be szokolay sándor zenéjével. a madách színház szomorj dezső hermelin című drámáját, a madách kamaraszínház németh lászló papucshős című alkotását mutatja be a budapesti művészeti hetek alkalmából. két vidéki színház társulata is vendége lesz a művészeti heteknek. a szolnoki szigligeti színház jókai anna „fejük fölül a tetőt”, című darabját a nemzetiben, a debreceni csokonai színház illyés gyula kegyenc-ét adja elő az édry színpadon./mti/

--

19.27/11

- 42 -

ll

bb 68. súlyos üzemi baleset

1 hi/gg-ju la

1969. október 10.

a soroksári ut 95 szám alatti földgép vállalat telephelyén az egyik munkagép gumikerekének motorral való felfúvása közben a rosszul szerelt tömlőt a légnyomás szétvetette. a baleset következtében markovics sándor, 36 éves gépkocsivezető, budapesti lakos életveszélyesen megsérült. a mentők kórházba szállították. a felelősség megállapítására vizsgálat indult. /mti/

--

bb 69. ernst thäslmann nevét vette fel a székesfehérvári ikarus gyár egyik szocialista brigádja

vid/fm-ju la

1969. október 10.

az ndk megalakulásának huszadik évfordulója alkalmából a székesfehérvári ikarus gyár szocialista brigádvezetői pénteken a gyár művelődési otthonában ünnepi gyűlésen vettek részt. bécsi lászló igazgató méltatta az évforduló jelentőségét, az ndk husz éves fejlődését, majd herbert reisenweber, az ndk budapesti kulturális és tájékoztató központjának igazgatója mondott ünnepi beszédet.

az évforduló alkalmából a „rózsa ferenc”, kilencszeres szocialista brigádból kivált 23 autóbusz-vázszerelő lakatos és hegesztő kollektívája felvette a német és a nemzetközi munkásmozgalom mártírjának, ernst thäslmann-nak a nevét. herbert reisenweber ernst thäslmann mellszobrát ajándékozta a brigádnak, majd a székesfehérvári hunyadi mátyás közgazdasági szakközépiskola növendékei ernst thäslmannról szóló költeményekkel magyar és német nyelven köszöntötték a brigádot. /mti/

--

19.33/11

-43-

ll

bb 72. a jogalkalmazás tapasztalatai az új gazdaságirányítási rendszerben - zala megyei jogásznapiok

vid/fm-ju la

1969. október 10.

a magyar jogász szövetség zala megyei szervezete rendezésében pénteken jogásznapiok kezdődtek zalaegerszegén. a két napos tanácskozáson 300 jogász, illetve ipari és mezőgazdasági vezető vesz részt. a megjelent varga gyula, a megyei pártbizottság első titkára, dr. markója imre, az igazságügy-miniszter első helyettese, dr. andó ferenc, a központi döntőbizottság elnökhelyettese, dr. kárpáti lászló, az országos ügyvédi tanács elnöke és dr. prandler árpád, a magyar jogászszövetség főtitkára, a zalai jogászok tanácskozására a szomszédos jugoszláviából - dr. vilko begus muraszombati területi főügyész vezetésével - hat tagú jogászküldöttség érkezett a muravidéki jogászszövetség képviselőjében.

Tmegnyitón

dr. markója imrénél, az igazságügyminiszter első helyettesének megnyitóját követően dr. andó ferenc tartott előadást az új gazdaságirányítási rendszer jogalkalmazásának tapasztalatairól. hangsúlyozta hogy az új gazdaságirányítási rendszer bevezetése óta nőtt a jogifelhelyezés szerepe és jelentősége. a vállalatok rendelkezési jogosultsága erőteljesen fejlődött. a több mint másfél éves jogalkalmazási tapasztalatok, a jogalkotás helyes uton halad, részleteiben is követi gazdaságirányítási rendszerünk fejlődését.

az előadó két érdekes témát is említett, korábban szinte ismeretlen volt az elmaradt haszon iránti kártérítési igény, manapság azonban mind gyakrabban élnek a vállalatok ezzel a lehetőséggel is. a másik ilyen téma a ,,biztatási,, kár. ez is új témaként jelentkezett a jogalkalmazásban. reális annak a vállalatnak a kártérítési igénye, amelyik azért lép fel követeléssel egy másik vállalattal szemben, mert az valamilyen áruállítással rábeszélte, de az árut végül is nem vette át. ma már ilyen ügyekkel is gyakran keresik fel a jogalkalmazó szerveket.

az első napi tanácskozáson több korriferátum hangzott el. a zalai jogásztanácskozás szombaton két szekcióban folytatja munkáját. szombaton hangzik el dr. szénási gézának, a magyar népköztársaság legfőbb ügyészének előadása jogpolitikánk időszakos feladatairól. /mti/

20.15/ju

-44-

bb 73. helytörténeti adatgyűjtemény záról

gg/um la

1969. október 10.

az ötvös loránd tudományegyetem statisztikai tanszékén dr. kovacsics józsef professzor átadta az ország legnagyobb helytörténeti adatgyűjteményét a zala megyei tanács végrehajtó bizottságának. az átadott 120.000 adatlap, táblázat 937 magyarországi és 220 jugoszláviához tartozó településre vonatkozó nyelvészeti emléket, levéltári, demográfiai forrásokat, valamint az egyes helységek néprajzi, bibliográfiai, térképészeti, irodalmi adatait tartalmazza a mohácsi vésztől napjainkig. feldolgozásra kerültek többek között az országos levéltárban a zala megyei, agyóri, a zágrábi és a szlovákiai levéltárakban őrzött zala megyei vonatkozású, továbbá statisztikai, gazdaságtörténeti, néprajzi és közigazgatási források.

az adatgyűjtést értékelve ember győző akadémikus, az országos levéltár főigazgatója elmondta, hogy ez a gyűjtés az ország leggazdagabb és legértékesebb helytörténeti gyűjteménye, amely nemzetközi vonatkozásban is páratlan. az adatgyűjteményt, a zala megyei levéltárban helyezték el. a feltárt dokumentáció alapján megírják minden egyes zala megyei falu fejlődéstörténetét. /mti/

--

bb 74. időjárásjelentés

j/um la

1969. október 10.

a meteorológiai intézet jelenti péntek este:

kellemes őszi idő

várható időjárás szombat estig: derült, száraz idő. napközben időnként kissé megélénkülő, változó irányú szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 20 fok körül. /mti/

--

- 45 -

bb 78. magasszintű délvietszami küldöttség látogat magyarországra

hné-ju la

1969. október 10.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és a forradalmi-munkás paraszt kormány meghívására tran buu klemnek, a dnff kb elnöksége tagjának, a dvk ideiglenes forradalmi kormány államiniszterének vezetésével hivatalos baráti látogatásra a közeli napokban hazánkba érkezik a délvietszami nemzeti felszabítási front központi bizottságának és a délvietszami köztársaság ideiglenes forradalmi kormányának küldöttsége. /mtl/

bb. 75. premier a nemzeti színházban és a madách kamaraszínházban

t fe/hné/11 la

1969. október 10.

két fővárosi színházban tartottak pénteken este premieret. a nemzeti színház repertoárja újabb shakespeare-alkotással gazdagodott - színre vitte a költő-óriás athéni timon című drámáját, amelyet hazánkban legutóbb 1935-ben játszottak, ugyan csak a nemzeti színházban. a darabot ezúttal major tamás rendezte, a diszleteket csányi árpád tervezte, zeneszerzője eötvös péter, koreográfusa szigetvári károly. athéni timont iglói istván alakította.

a madách kamaraszínház alekszej toleztoj rakéta című, kétrészes színpadi művét mutatta be, kerényi imre rendezésében. a diszleteket és jelmezeket makai péter tervezte. a közönség a főbb szerepekben kiss manyit, piros ildikót, káldi nórát, huszti pétert, horesnyi lászlót, némethy ferencet, juhász jácintot és balázsovits lajost látta. /mtl/

19.20/11

ll

- 46 -

bb 76. a „háry jános,, debrecenben

vid/fm/um la

1969. október 10.

pénteken a debreceni csokonai színházban kertész gyula rendezésében bemutatták kodály zoltán „háry jános,, című daljátékát. a főbb szerepeket krémer józsef, varga magda, tóth józsef, gazsó jános, tibay kriszta, kőváry anikó, bán elemér és virágos mihály alakította. a máv debreceni filharmónikus zenekart rubányi vilmos vezényelte. /mtl/

bb 77. évadnyitó premier a békéscsabai jókai színházban

vid/fm/um la

1969. október 10.

pénteken a békéscsabai jókai színházban megkezdődött az új színházi évad. raffai sarolta: diplomások című kétrészes drámáját mutatták be máté lajos rendezésében. a főbb szerepeket szoboszlai sándor, korompay vati, tolnai miklós, kalmár zsuzsa, cserényi béla és szentirmay éva alakította. a társulat egyik új tagja, kalmár zsuzsa az évadnyitó premieren mutatkozott be a békéscsabai közönségnek. /mtl/

bb 79. a koreai mezőgazdasági küldöttség látogatása egerben

vid/fm/um la

1969. október 10.

a hazánkban tartózkodó koreai mezőgazdasági küldöttség - kim man gum-nek, a knck mezőgazdasági bizottsága elnökének vezetésével - pénteken befejezte kétnapos látogatását heves megyében. délelőtt dr. tamás lászlónak, a heves megyei pártbizottság titkárának és fekete győr andrének, a megyei tanács vb. elnökének társaságában eger város történelmi nevezetességeivel és új létesítményeivel ismerkedtek a koreai vendégek. főlkarsostek az egeri tsz-közi baromfikeltető állomást, ahol sárosi istván igazgató ismertette az üzem létrejöttének körülményeit és eredményeit. délután a város műemlék-épületeit és a vár kazamatáit tekintették meg a koreai vendégek. /mtl/

- 47 -

20.05/e

ll

bb 80. bánovszky miklós kiállítása miskolcon

vid/ká-ju la

1969 október 10.

miskolcon, a szőnyi istván kiállítási tereben pénteken megnyílt bánovszky miklós festőművész tárlata. a besztebányai születésű festő, alapító tagja volt a szentendrei festők társaságának, s jelenleg is a szentendrei művésztelep tagja.

miskolcon első alkalommal rendezett kiállításán több mint harminc olajfestményt mutatott be. /mti/

--

bb 81. megnyitották bod éva kerámikus kiállítását

t ol/gk-ju la

1969. október 10.

bod éva kerámikusművész csók galériában rendezett kiállítását pénteken nyitotta meg némth lajos művészettörténész.

a kiállításon több mint 200, zömmel magas hőfokon - 1150-1200 fokra hevített kemencében - égetett munkákat láthatnak az érdeklődők. a régebben kémia- és fizika tanárnő bod éva nem egészen tíz évvel ezelőtti első jelentkezésekor a vizet át nem eresztő anyaggal aratott sikert, most pedig először állít ki olyan munkákat, amelyek máza a tűzben forrt össze alapanyagával. mázatlan csepeket is bemutat, amelyek smaragdosan csillognak a masszájukba kevert üvegportól. láthatók továbbá a kiállításon 900-950 fokon égetett csepek, ragyogó, tűzpiros mázzal, s nem kevésbé érdekesek a többszörös égetéssel kigyébörhöz hasonló felületet nyert, bugyborékos, hólyagos, revesmázu tálak, vázák is.

a kiállítás a tervek szerint október 26-ig tekinthető meg. /mti/

--

-48

bb. 82. loconozsi pá, az elnöki tanács elnöke

hné/il la

1969. október 10.

pénteken szüreten látta vendégül a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők vezetőit. a jólsikerült szüreti mulatságon, - amelyet a szekszárdi állami gazdaság görögszói szőlőtelepén rendeztek meg - részt vett dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter és dr. házi vencel külügyminiszterhelyettes. a vendégek megtekintették az állami gazdaság szőlészeti telepét és borpincéjét. az ez alkalomból rendezett ünnepi vacsorán a sárillisi népi táncegyüttes színpompás műsort mutatott be. /mti/

--

bb 83. a belügyminisztériumtól kapott tájékoztatás szerint

i vt/j-ju la

1969. október 10.

a petőfi-hídról pénteken reggel a dunába zuhant tehergépkocsi vezetőfülkéjében a gépkocsi kiemelésekor annak egyik utasát reichenbach imre 37 éves rakodómunkást halva találták.

a rendőrség a gépkocsi vezetőjét, a 37 éves váradi istvánt előzetes letartóztatásba helyezte. /mti/

--

bb 85. gerard souzay dalestje a zeneakadémián

k ol/gk-ju la

1969. október 10.

gerard souzay, a kiváló francia baritonista a budapesti zenei hetek alkalmából pénteken önálló dalestet adott a zeneakadémia nagytermében. műsorán purcell, schubert, beethoven, rousset, fauré és ravel dalai szerepeltek. zongorán dalton baldwin kísért.

a közönség a műsort tetszéssel fogadta. /mti/

--

20.20/ju

-49-

bb 84. befejeződött a kgst-szakértők falazati szimpóziuma

t sb/hn6-ju 1e la

1969. október 10.

a kgst építésügyi állandó bizottságának szakértői október 6-tól 10-ig budapesten szimpóziumot tartottak amelyen a falazati anyagok gyártásának és építőipari felhasználásának fejlesztéséről tárgyaltak. a tagországok küldöttségeinek vezetői pénteken a tanácskozás befejeztével aláírták a szimpózium javaslatainak jegyzőkönyvét.

a tanácskozás a négy legfontosabb falazati termékcsoport gyártásának fejlesztésére dolgozott ki irányelveket, javaslatokat. többek között fontosnak tartják, hogy az automatizált technológia széleskörű felhasználásával a téglaiipari gépsorokkal munkásonként és évente egymillió téglát termeljenek, s mind nagyobb mértékben térjenek át az üreges téglából készített blokkok, panelek gyártására. a házgyári termékek fejlesztésének egyik fontos követelménye a panelek és a vasbeton elemek súlyának csökkentése. a mindinkább előtérbe kerülő könnyű fém-, műanyag- és alumínium szerkezetű elemek gyártásánál nagy figyelmet kell fordítani az eddiginél korszerűbb és olcsóbb szigetelő, valamint felületkezelő anyagok előállítására. a tanácskozás megállapítása szerint a tagországok hasznos együttműködést alakíthatnak ki az anyaggyártó gépsorok tervezésében, előállításában és a termelés szakosításában is. a szimpózium javaslatait az építésügyi állandó bizottság elé terjesztik. /mti/

20.45/nu

xl

-50-

bb 86. fogadás a lengyel nagykövetségen

tf fe/j-ju la

1969. október 10.

a lengyel néphadsereg napja alkalmából eugeniusz wistlicz iwanczyk ezredes, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövetségének katonai és légügyi attaséja pénteken este fogadást adott a nagykövetségen. megjelent a fogadáson kovács páل vezérőrnagy honvédelmi miniszterhelyettes a magyar néphadsereg politikai főcsoportfőnöke, erdélyi károly külügyminiszter-helyettes, továbbá kaszás ferenc vezérőrnagy, oláh istván vezérőrnagy és szücs lászló vezérőrnagy, honvédelmi miniszterhelyettesek, kárpáti ferenc vezérőrnagy, az mszp néphadseregi pártbizottságának első titkára, továbbá a magyar néphadsereg tábornoki karának több tagja, a társ fegyveres testületek számos vezetője és tagja. részt vett a fogadáson a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők több vezetője és tagja, katonai és légügyi attasék. ott volt a magyarországon ideiglenesen állomásozó szovjet csapatok parancsnokságának több képviselője és a varsói szerződés egyesített fegyveres erői parancsnokságának képviselőiben i.v. tutarinov vezérezredes. részt vett a fogadáson tadeusz hanuszek nagykövettel az élen a nagykövetség több diplomáciai beosztottja. /mti/

--

- v e g e -

20.55/ju

xl

-51-

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1969. október 11.

bb. 2. olajvezeték-karbantartó járművek iránnak

1 zsu/tr/1e/1l la

1969. október 11.

az iráni nemzeti olajipari társaság /nioc of teheran/ hazánkban tartozkodó képviselői szerződést írtak alá a budapesti járműkészítő szövetkezettel. a szerződés szerint a szövetkezet hét speciális olajvezeték-karbantartó gépkocsit szállít az iráni olajipari társaságnak. a karbantartó járművek alapgépe a csepel autógyár d-344-es terepjáró gépkocsija a rajtuk levő kéttonnás darukat a ganz mávag, a hegesztő apparátust a diósgyőri gépgyár készíti .

az üzletet a moğırt külkereskedelmi vállalat bonyolítja le. a teherautókat ez év november 30-ig szállítják és a járműkészítő ktz. szakembere is irádba utazik, hogy a különleges berendezések kezelését a helyszínen bemutassa./mti/

--

- 1 -